

Končane volilne konference ZKS

Volilne konference v organizacijah ZKS na območju ptujskih občin so bile v tem tednu končane tudi v tistih krajevnih organizacijah, kjer so bile zaradi nesklepnosti prvega sklica ponovno sklicane. Dobra sodelovanja je bila povsod v demokraciji organizacijah pa tudi na deželju v krajevnih skupnostih. Precej slabša udeležba je bila v terenskih organizacijah ZKS na območju Ptuja zlasti tistih, ki vodijo v evidenci še neizvoljene članov, ki so se v letu povsem pasivizirali. Sedaj, ko bomo uresničevali sklepe 21. seje predsedstva ZKS in obravnavali gradivo konference ZKJ bo tudi najustreznejši trenutek za razpravo in pogovor z vsemi takimi organi ZK, ki ne delajo v skladu z dogovori in sklepi ali pa vrstah ZK samo pasivno večijo.

Na volilnih konferencah v ptujski občini je bilo ustanovljenih 20 novih organizacij ZKS. Tako bo odslej delovalo 26 krajevnih organizacij in 26 organizacij ZKS v delovnih skupnostih. Ustanovitve manjših organizacij ZKS bo omogočilo tudi večjo preglednost nad delovanjem vsakega člana in vsakega član bo lahko prišel bolj do volje. Da je bila občinska konferenca ZKS Ptuj na prvi poti, ko je letos pristopila k spremembam organiziranja ZK v občini, potrjujejo tudi sklepe besede tovariša na 21. seji predsedstva ZKJ. Na konferencah so izvolili nova vodstva organizacij ZKS za dveletno mandatno dobo in 82 članov občinske konference ZKS, 3 člane konference pa je izvolila organizacija ZKJ v JLA ptujske garnizije. Tako bo tudi nova občinska konferenca ZKS štela 85 članov.

Komite občinske konference na zadnji seji sklenil, da bo prva seja novoizvoljene občinske konference ZKS že v ponedeljek, 20. decembra. Kadrovska komisija pri komiteju je pred začetkom volilnih konferenc pripravila predlog kandidatov za novi komite in za

predsednike komisij pri občinski konferenci ZKS. Predlog je bil obravnavan na vseh volilnih konferencah, ki so ga potrdile, ponekod pa so dali tudi dopolnilne predloge. Prav tako je bil v vseh organizacijah ZKS tov. Franc Tetičkovič ponovno predlagan za sekretarja komiteja.

V ponedeljek, 13. decembra, se je sestala kadrovska komisija, ki je obravnavala vse predloge komunistov na volilnih konferencah in jih večinoma tudi upoštevala. Glede na večje število organizacij ZKS v občini je kadrovska komisija

predlagala, da se novi občinski komite poveča od sedanjih 15 na 17 članov. Sestavili so tudi predlog kandidatne liste za novi komite, ki obsega 21 kandidatov in predloge članov posameznih komisij občinske konference ZKS.

Danes popoldne se bo sestel komite na svoji 25. seji — zadnji v tej mandatni dobi. Razpravljali bodo o predlogih kadrovske komisije in o drugih nalogah in o pripravah na prvo seja novoizvoljene občinske konference ZKS, ki je že sklicana za v ponedeljek, 20. t. m.

F. Fideršek

SEJA OBEH ZBOROV SO PTUJ

V torek, 14. decembra, je bila v prostorih Narodnega doma v Ptujju skupna seja občinskega zbora in zbora delovnih skupnosti občinske skupščine Ptuj. Dnevni red seje je obsegal 15 točk.

Na seji so razpravljali o vprašanjih in predlogih odborov obeh zborov, o problematiki ptujskega gospodarstva in o obrtništvu v občini. Poda-

li so poročilo sveta za varstvo družine in socialno varstvo, ter sprejeli odlok o zagotavljanju zdravstvenega varstva nezavarovanim občanom ter o priznanju olajšav kmetijskim zavarovancem pri plačevanju zdravstvenih storitev. Več o tej seji bomo poročali v naslednji številki Tednika.

M. Novina

SREČANJE PEVSKIH ZBOROV

Pevci iz Crešnjevca

Kulturna skupnost v Slovenski Bistrici je minuli petek priredila srečanje pevskih zborov bistrške občine. Prireditelj je bila v Domu kulture, z velikim zadovoljstvom pa lahko zapišemo, da je nadvse uspela. Več kot 120 pevcev je poskrbelo za prijetno doživetje in gre zato prireditelju in nastopajočim vsa pohvala. Na srečanju so sodelovali: moški in mešani pevski zbor KUD Tone Mileva iz Oplotnice, ki ga je vodil Dušan Pečnik, moški in mešani zbor KUD Janko Živko, Poljčane, vodil ga je Martin Podgoršek in moški oktet KUD Anice Černejeve iz Makol, pod vodstvom Alfonza Novaka.

Prijateljska delegacija iz Ogleja na obisku v Ptujju

V torek, 14. novembra, je prispela v Ptuj tričlanska, prijateljska delegacija iz italijanskega mesta Ogleja. Delegacijo so sestavljali: Gastoni Adriano — župan mesta Ogleja, Ludoviko Puntini — podžupan mesta, in Silvano Puntini — odbornik. Delegacija se je nekaj časa mudila tudi na seji obeh zborov občinske skupščine Ptuj, kjer je župan mesta Ogleje pozdravil skupščino in izrazil željo za čim tesnejšim in prijateljskim sodelovanjem med obema občinama.

M. Novina

LIUBITELJI ŠPORTA

v petek, 17. decembra 1971, s pričetkom ob 18. uri bo v restavraciji Kidričevo zabavna prireditev

Najboljši slovenski športniki

v kateri bodo sodelovali naši znani slovenski športniki in to: Zorja, Ažman, Urbančičeva, Bassin, Korpa, Planinc, Kranjc, Jaušovec, Jelovac, Vrtič, Danen in Cerar ter letošnji najboljši športniki naše občine. Na prireditvi sodeluje ansambel Pestner s pevcem

OTO PESTNERJEM.

Po prireditvi bo zabava s plesom.

Avtobusi bodo vozili od 17. ure dalje v Kidričevo, izpred hotela Poetovio.

Predprodaja vstopnic v Ptuj — Uprava Radia Ptuj, Vošnjakova 5, v Kidričevem — pisarna restavracije.

Vabljeni

VREME

do nedelje, 26. decembra 1971.

Mlaj bo v petek, 17. decembra ob 20.03.

Napoved: postopoma se bo izboljšalo spremenljivo vreme — dež in sneg.

Alojz Cestnik

Gospodarstvo občine Ormož je doseglo v prvih devetih mesecih letošnjega leta ugoden finančni uspeh, ki je v precejšnji meri rezultat povečane aktivnosti gospodarskih organizacij

Ugodna rast gospodarstva v Ormožu

Odborniki obeh zborov ormoške občinske skupščine so na zadnji skupni seji v osrednji točki dnevnega reda obravnavali analizo poslovnega uspeha delovnih organizacij s področja občin za obdobje januar—september 1971.

Osnovna ocena ormoškega gospodarstva za poslovanje v obravnavanem obdobju je dokaj ugodna rast celotnega dohodka, saj se je povečal kar za 45 odstotkov.

Zaposlenost

Živahna gospodarska gibanja na vseh področjih družbene proizvodnje so letos povzročile intenzivnejše zaposlovanje delovne sile. Konec septembra je bilo v družbenem sektorju zaposlenih 2092 delavcev, kar je v primerjavi s istim lanskim mesecem za 7,6 odstotkov več. V obdobju januar—september 1971, pa je bilo glede na povpreček lanskega leta zaposlenih za 5,6 odstotkov več delovne sile. Odstotna povečanja v občini so v obravnavanem obdobju približno enaka dinamika zaposlovanja v SR Sloveniji, kjer je zabeležena skupna rast na povprečje lanskega leta 5,9 odstotkov.

Gospodarstvo je v obravnavanem obdobju zaposlilo 123 delavcev, negospodarstvo pa 16. Do največjih sprememb je prišlo v industriji, kjer so vključili v proizvodnjo 77 novih delovnih moči, v stanovanjsko komunalni dejavnosti 37 delavcev in v gradbeništvu, kjer je našlo zaposlitev 29 ljudi. Gozdarstvo in promet sta imela letos manj zaposlenih, kot v enakem obdobju lanskega leta.

Dejanski odraz povečanja števila zaposlenih je bil dosežen z uvajanjem delovno intenzivnih investicij v tovarni »Jože Kerencič«, stanovanjsko komunalnem podjetju, in povečanjem obsega dejavnosti gradbenega podjetja »Ograda«.

Osební dohodki

Osební dohodek zaposlenih v družbenem sektorju so se letos večali s povprečno mesečno stopnjo 2,2 odstotka. Tako so bili v obdobju januar—september za 20 odstotkov večji od povprečja leta 1970 in za 25 odstotkov večji od enakega obdobja lanskega leta. Skupni povprečni osebni dohodek na zaposlenega je letos znašal 1.280,00 dinarjev, v gospodarstvu 1197,00 dinarjev in v negospodarstvu 1576,00 dinarjev. Najbolj, za 45 odstotkov so se povečali osebni dohodki v kmetijstvu, nad 20 odstotkov še v prometu, šolstvu, zdravstvu in družbenopolitičnih organizacijah.

Absolutno najnižje osebne dohodka pa so prejeli gostinci in gradbeni delavci. Primerjava povprečnih osebnih dohodkov med posameznimi dejavnostmi ni povsem točna, ker ne upošteva različne strukture delavcev glede na strokovno izobrazbo, vendar primerjava po posameznih mesecih in letih daje razvojne tendence za posamezne panoge, po katerih lahko sklepamo, kje se osebni dohodek povečuje hitreje in kje počasneje.

V primerjavi z obravnavanim obdobjem lanskega leta so se letos življenjski stroški povečali za 15 odstotkov, zato je dejanska vrednost osebnih dohodkov znatno manjša. Realno so se osebni dohodki povečali le za približno 9 odstotkov, kar je nekoliko ugodnejše kot v obdobju 1969/70.

Investicije

v osnovna sredstva

Izplačila za investicije so v prvih devetih mesecih dosegla

10.019.000,00 dinarjev. Investicije v osnovna sredstva so se povečale za 15 odstotkov.

V strukturi investicij po namenu vlaganj je v največjem odstotku udeležena industrija, sledi kmetijstvo, stanovanjsko komunalna dejavnost, vse ostale gospodarske in negospodarske dejavnosti pa so udeležene z 19 odstotki. Razmerje gospodarskih in negospodarskih investicij v letošnjem devetmesečnem obdobju je 60:40, kar je ugodno za objekte družbenega standarda (šolstvo, otroško varstvo, stanovanjska in komunalna izgradnja itd.).

Po dosedanji dinamiki vlaganja sredstev v investicijske objekte bo do konca leta celotna investicijska potrošnja presegla dosežene viške prejšnjih obdobj, kar je za razvoj celotnega občinskega področja izredno ugodno.

Podpora enotnosti ZK

Sklepi 21. seje Predsedstva ZKJ in besede tovariša Tita so našle močan odmev in enotno podporo tudi med komunisti ptujske občine. Precej organizacij ZKS, ki so imele svoje volilne konference v dnevi po 21. seji je poslalo tovarišu Titu pisma in brzojavke. V njih so dali vso podporo njegovim besedam in zahtevali, da se sklepi dosledno uresničijo. Med temi so bile organizacije ZKS »Panonija«, Kmetijski kombinat, »Sigma«, Ptuj I. in še nekatere.

V četrtek, 8. decembra, je bila razširjena seja komiteja občinske konference ZKS Ptuj. Na njej so se seznanili s celotno vsebino 21. seje Predsedstva ZKJ in sklenili, da je s to vsebino treba seznaniti na sestankih organizacij ZKS vse komuniste v občini.

V skladu z uresničitvijo tega sklepa je bil v ponedeljek, 13. decembra, širši posvet s člani občinskega političnega aktivna in z vsemi novozvoljenimi sekretarji organizacij ZKS. Že sama udeležba je bila taka, kot je zadnja leta nismo bili vajeni, saj je izostalo le nekaj vabljenih in še ti opravičeno. Uvodoma je sekretar komiteja Franc Tetičkovič s daljšim povzetkom iz vsebine 21. seje predsedstva seznanil navzoče zlasti s stališči posameznih članov predsedstva o bistvenih vprašanjih našega

družbenega razvoja, povezano z dogajanjem v SR Hrvaški.

V razpravi je bilo zlasti poudarjeno, da moramo iz primera v vodstvu ZK Hrvaške tudi komunisti v ptujski občini povzeti ustrezen nauk. Tudi pri nas se marsikateri konkretni sklep in skupni dogovori niso izvršili, ali vsaj ne tako kot je bilo dogovorjeno. Prav gotovo so za to odgovorni vsi komunisti, vendar njihova odgovornost ni enaka, čim odgovornejši položaj zavzema komunist, toliko bolj neposredno je tudi odgovoren za uresničevanje skupnih dogovorov. Ne gre samo za neizvršitve nalog, katerih rešitev je odvisna od republiških in zveznih organov, ampak marsikaj, za kar smo se skupno dogovorili bi lahko uresničili tudi v okviru delovne organizacije ali občine pa jih nismo. Odločno bo treba zaostri odgovornost in dosledno izvajati tudi sankcije proti tistim, ki ne bodo izvrševali nalog.

Dogovorili so se, da bodo sekretarji še v letošnjem letu sklicali sestanke članov v vseh organizacijah ZKS in na njih podrobneje seznanili članstvo z vsebino razprave na 21. seji predsedstva ZKJ. Na osnovi tega bodo napravili tudi lastne akcijske programe. Pri tem bodo organizacijam v pomoč člani komiteja in občinskega aktivna ZK.

F. Fideršek

PRENAŠANJE TRADICIJ

Predstavniki družbeno-političnih organizacij iz Maribora, Ptuja, Slovenjega Gradca, Ravn na Koroškem, Dravograd, Ormoža, Murske Sobot, Ljutomera, Lenarta, Gornje Radgone in Slovenske Bistrice so se v soboto zbrali v Slovenski Bistrici na posvetovanju o prenašanju tradicij NOV. Med udeleženci so bili predvsem člani občinskih konferenc ZMS, organizacije ZB, SZDL in nekaterih specializiranih organizacij.

Posvetovanje je sklicala republiška konferenca ZMS v želji, da bi najsvetlejši trenutke naše revolucije prenašali mladi rodovi prav tako zavzeto, kot so starejši izvajali narodnoosvobodilni boj. Priča-

kovati je bilo, da bodo udeleženci spregovorili o tem, kako vsebinsko opredeliti prenašanje tradicij, vendar je prava izvedenela v najraznejših dialogih, ki ne prinašajo veliko novega.

Ob koncu posvetovanja se pogovarjali tudi o organizaciji proslave 30-letnice venske partizanske vojske, jo bomo proslavili prihodnje leto. Mladi se žele v to vključiti čimbolj številno, kar bo pri uresnitvi pomembno veliko sredstev, ki pa občinske konference ZMS nimajo. Zato bo pomoč ostal družbeno-političnih organizacij vsekakor potrebna v prihodnosti.

PRIPRAVE NA PRAZNOVANJE JLA

Letošnje praznovanje JLA je povezano s 30-letnico vstaje jugoslovanskih narodov, zato mu posvečamo posebno pozornost. V Ptuj se je v ta namen 7. decembra sestala komisija za priprave na to praznovanje, z namenom, da bi se dogovorili kako ga izpeljati in kakšen naj bi bil kulturni program.

Komandant ptujskega garnizona art. podpolkovnik Albin Stok je povedal, da se bo praznovanje pričelo že 20. decembra, ko bo ptujska artilerijska enota prejela poklon za uspeh, ki ga je dosegla na manevru Svoboda 71. Naslednjega dne, 21. decembra, okrog pol desetih bo svečan ogled enot ptujskega garnizona in sprejem pionirjev v kasarni. Že v soboto, 18. decembra pa

bodo mladi vojaši položili zvezdo zakletve, ter tako pozvesti branilci naše domovine.

Pripadniki JLA in ZRSV do v teh dneh obiskali na tere osnovne šole v občini, sivečani del proslave pa bodo tork, 21. decembra ob 8. uri zvečer v ptujskem gledališču.

Na svečanosti bodo nastopili: pevski zbor iz Ptuja, učni glasbeni šole v Ptuj, dijaki ptujske gimnazije in ekonomske šole. Kulturni program bosta vodila Olga Frišva in vojak ptujskega garnizona.

Med svečanostjo bo ZRSV razvila svoj prapor.

Po končanem svečanem obisku bo v Narodnem domu v Ptuj družabni večer. M. Novina

Prispevek delovnih organizacij za gradnjo kirurškega prizidka in drugi prispevki, namesto vencev na grobove za Dan mrtvih 1971.

	din
Komunalno podjetje Ptuj	400,00
Osnovna šola Martina Koresa, Podlehnik	239,10
Osnovna šola Juršinci	200,00
SP Avtobusni promet, Maribor—Ptuj	100,00
SP TVI Majšperk	260,00
Družina Tomše — namesto venca za Pinoza	100,00
SDK — namesto venca za Pinoza	200,00
Štefka Pušnik — namesto venca za Pinoza	150,00
Prebivalci naselja Reš — za Pinoza	675,00
Mestna lekarna — namesto venca — Kuhar	500,00
Družina Gortnar-Meško — namesto venca — Kuhar	150,00
Opekarna Zabjak — obveznice za kirurgijo	259,50
Alič Franjo in Slavica — namesto venca — Pinoza	200,00
Vogrinc Janko — namesto venca — Kuhar	100,00

OBVESTILO

Komunalni zavod za zpaoslovanje Maribor obvešča, da bodo sestanki za delavce, zaposlene v tujini, ki pridejo ob novoletnem praznovanju domov, v PTUJU 22. decembra 1971 ob 9. uri v Narodnem domu; v SLOV. BISTRICI 23. decembra 1971 v domu družbeno-političnih organizacij ob 9 uri; v ORMOŽU 24. decembra 1971 v dvorani skupščine občine ob 9. uri.

ZDENKO RATER

Socialistična družba in religija

V nekaj kratkih komentarjih ni mogoče povedati prav vsega o temi socialistična družba in religija, kakor je njen glavni naslov. Zato bom izbral samo nekatera vprašanja, nekatera vidike, ki se zde meni osebno pomembni zato, da bi prek njih spoznavali položaj religije v socialistični družbi, njeno vlogo in seveda tudi odnos socialistične družbe do religije. Po svetovnonazorskem prepričanju sem marksist in komunist, torej ne verujem v boga in mi vera vanj kot človeku ni potrebna. To pa seveda ne pomeni, da bom prostor v časopisu, ki mi je na razpolago, uporabil za propagando proti religiji, veri v boga ali proti cerkvi. Mislim, da v radijskih ali televizijskih programih ali tisku ni mesta niti propagandi v prid religiji ali propagandi zoper njo. Poskusil bom pisati o veri v boga in o cerkvi tako, da ne bom govoril niti proti njima niti zanju. Ali mi bo to uspelo? Hvaležen vam bom za vaše mnenje, hvaležen za vaše kritične pripombe ali odobravanje.

(Nadaljevanje)

Ko smo tako na kratko opredelili kaj je dialog, se moramo zares vprašati, kaj pomeni to, če rečem, da sem za dialog med marksisti in kristjani v socialistični družbi in zakaj sem se zanj z vso vne- mo pripravljen truditi in boriti. Prvi razlog vidim v naslednjem: ni mogoče zanikati, da se v sodobnem svetu druga ob drugi pojavljata dve veliki življenjski koncepti. Stotine in stotine milijonov sodobnega človeštva najdejo v religioznih verovanjih smisel življenja in smrti, smisel človeške-zgodovine in boljše prihodnosti, pa tudi moč za upor zoper popačenosti in zatiranja v življenju. Med religioznimi verovanji je krščanstvo v evropskem prostoru prav gotovo veliko versko in kulturno gibanje. Drugim stotinam milijonov ljudi pa odkriva ta pravi smisel zgodovine marksistični družbeni načrt in teorija. Ta jim daje moč za upor in življenjski optimizem ter spodbuja na pot, po kateri presegamo krivičnosti in nečloveškosti v stvarnosti današnjega sveta. Očitno je torej, da ima prav marksistični teoretik Roger Garaudy, ki

pravi, da »v prihodnosti človeka ni mogoče ustvarjati niti zoper verujoče ali brez njih, kakor tudi ne zoper komuniste ali brez njih«. Se bolj določno pa je isto misel povedal pokojni italijanski komunistični voditelj Palmiro Togliatti, ko je dejal:

»Čez 50 let? Mogoče se motim, toda v svetu bodo vladali mi in katoličani in prav gotovo bomo našli stično točko za medsebojno sodelovanje. Ne vidim drugih sil, ki bi imele podobno perspektivo; nobenih vsaj, ki bi imele toliko moralne moči kot te in tolikšno vsebinsko prepričanje».

Ta Togliattijeva izjava sicer lahko nosi v sebi določene enostranske, gotovo izhaja iz italijanskih družbenopolitičnih razmer, toda ne glede na to je vredna temeljitega premisleka.

DRUGI razlog mojega zavzemanja je dialog med marksisti in kristjani najdem v naših družbenopolitičnih in nazorskih razmerah. Tudi pri nas živita drug ob drugem komunistično in krščansko gibanje, verujoči in neverujoči, ateisti in teisti. Ko govorim o krščanstvu, ne mislim zlasti na Cerkev kot profesionalno institucijo, marveč na stotisoče slovenskih ljudi, ki jim religiozna vera pomeni notranjo življenjsko orientacijo in svoboda izražanja verskega prepričanja del osebne in družbene svobode. Naša zgodovinska izkušnja, o kateri smo govorili v prejšnjem komentarju, nas uči, da so se ti kristjani zavzemali za dialog in za sodelovanje s komunisti tudi v časih, ko se je Cerkev izrekla zoper njega ter ga s hudimi grožnjami in kaznimi prepričevala.

Danes se je Cerkev za dialog izrekla, čeprav mu postavlja nekatere pogoje. Predvsem cerkveni predstavniki smatrajo, da bi se religiozne množice morale šele pripraviti za dialog. Osebnostno nasprotno: religiozne množice so zgodovinski izpit pripravljenosti za dialog že opravile in če kdo, potem se mora za dialog pripravljati predvsem Cerkev kot profesionalna organizacija, predvsem duhovniki. Pa tudi v naši Cerkvi so zaznana že mnoga spodbudna znamenja, mnoge spodbude duhovnikov, ki hočejo energično prekiniti s preteklo antikomunistično prakso. Ali ni spodbuda npr. tale izjava slovenskega teologa Jožeta Vesenjaka:

»Včasih smo okrog sebe videli predvsem zmote, krive

nazore, vredne vse obsodbe. Čutili smo z vsem srcem in molili z vso gorečnostjo: Ponizaj sovražnika svete Cerkve! Danes je precej drugače, gledamo iz čisto drugega kota. Vrednote vidimo povsod, jih priznavamo in se jih veselimo. V vsakem nazoru je nekaj resnice, včasih celo veliko zakrita. Poštenje zahteva, da to resnico skušamo spoznati in tudi odkrito priznati. Dialog je torej skupna pot, z roko v roki proti vrednotam, ki jih skupaj odkrivamo, cenimo in se zanje trudimo».

Samo želimo lahko, da bi takšna gledanja duhovnikov v Cerkvi dobila zares večino in da bi Cerkev enkrat za vselej prekinila s prakso, da ona določa meje in pogoje sodelovanja kristjanov z drugače mislečimi.

Dejstvo torej, da v slovenskem družbenem prostoru žive drug ob drugem verujoči in neverujoči, kristjani in komunisti, narekuje njihovo sodelovanje in dialog. Vsi so del slovenske narodne skupnosti, vsi žele boljši svet in prav je, da imajo v boju za boljši svet enakopravne možnosti, pravice in dolžnosti. Francoski marksist Roger Garaudy, ki smo ga že večkrat omenjali, je to življenjsko nujnost in možnost pojasnil z naslednjim pogledom, ki ne more veljati le za francoske razmere, marveč dobiva tudi pri nas svoj polni človeški pomen:

»Docela razumemo iz bede porojeno potrebo po popolni skupnosti in popolni ljubezni. Mislimo celo, da je nekaj tepega, če je človek v svoji bedi zmožek takšne sanje, tolikšno upanje in tako neskončno ljubezen do Kristusa. Dejanje vere dokazuje, da se človek nikoli ne prizna poraženega in torej priča o njegovi veličini. Zato nikoli ne prezirajmo in ne smešimo kristjana zaradi njegove vere. Ljubeznj, sanj in upanj. Naša naloga je delati in se boriti za to, da ne bi nihče ostal zaslepljen, odmaknjen na robu Naša naloga je človeka približati njegovim najlepšim sanjam in najglobljim upom, ga dejanjsko in praktično zblížiti z njimi, da bi celo na tej naši zemlji našli začetek svojih nebes».

(Nadaljevanje prihodnjic)

VEČJA ODGOVORNOST KOMUNISTOV

Pred nedavnim je bila v Majšperku volilna konferenca OO ZKS Majšperk, na kateri so obravnavali nekatera zelo aktualna vprašanja družbenopolitičnega življenja v krajevni skupnosti. Zal pa moram ugotoviti, da je bila konferenca zelo enostranska, saj so se diskutanti omejili predvsem na eno vprašanje, to je sodelovanje med družbeno političnimi organizacijami. Večina diskutantov je izrazila nezadovoljstvo nad načinom dela in uveljavljanja predsednika krajeve organizacije SZDL Majšperk. V sorazmerju s kvaliteto konference je bila tudi udeležba. Bati se je bilo, da konferenca ne bo sklepčna. Tudi pozneje je bila konferenca ves čas na meji sklepčnosti.

Uvodno poročilo na konferenci je podal Slavko Gajšek — sekretar osnovne organizacije ZK in član Občinskega komiteja ZKS Ptuj. V svojem poročilu je Slavko Gajšek zelo ostro obsodil neaktivnost nekaterih članov zveze komunistov in dejal, da se nekateri člani vse bolj nagibajo k materializmu in pri tem neupravičeno izkoriščajo položaj v partiji. Izrazil je tudi željo za čim tesnejšim sodelovanjem z drugimi družbeno političnimi organizacijami, zlasti pa večje sodelovanje med komunisti in SZDL. Omenil je tudi, da si socialistična zveza na pobudo svojega vodstva prilaša privilegiran položaj, v njenem vodstvu pa se opaža preveč samovolje. Komunisti so tudi razočarani, oziroma se sprašujejo, zakaj ni vodstvo SZDL Majšperk organiziralo javnih razprav o starostnem zavarovanju kmetov, ko je bilo vendar za to zadolženo s strani občinske konference SZDL. Nadalje je Slavko Gajšek govoril tudi o odnosu komunistov do religije. Vse pogostejše se pojavljajo primeri, ko člani ZK obiskujejo cerkvene obrede in na vse mogoče načine podpirajo cerkev, čeprav so na vidnih mestih v tej ali oni družbeno politični organizaciji. S tem namreč hočejo pridobiti širše ljudske množice zase in se hočejo na tak način popularizirati, pa čeprav delajo včasih protizakonito in proti osnovnim načelom naše socialistične družbe.

V krajevni skupnosti so prisotne mnoge potrebe in težave, ki pa jih bo moč rešiti samo z enotnimi akcijami vseh družbeno političnih organizacij. Vprašanje pa je, kako združiti Majšperk v enotno in homogeno organizacijo. Ob sedanjih politiki in načinu delovanja nekaterih posameznikov je to skoraj nemogoče.

V razpravi se je Rafko Mohorko dotaknil vprašanja vodstva SZDL Majšperk. Res je, da je ta organizacija nosilka vseh družbeno političnih idej, vendar ne sme biti njeno vodstvo pristransko in ne sme dirigirati krajevne skupnosti tako, da ostajata predsednik in podpredsednik KS v nekem podrejenem položaju. Z ogorčenjem je Rafko Mohorko tudi govoril o predsedniku SZDL, ki je član ZK, vendar ga ni nikoli na sestanek, kljub vsem mogočim vabilom. Izrazil je tudi nezadovoljstvo nad nekim ožjim odborom, ki obstaja v majšperški SZDL. Ta odbor pa gospodari po svoje, brez vednosti odbora, ki šteje 25 članov.

Borut Predan, učitelj iz Majšperka, je bil zelo presenečen nad ugotovitvijo prejšnjih diskutantov, saj mu kot tajniku SZDL te stvari niso bile znane. Dejal je, da mu je zelo žal, da niso prisotni tisti, ki tako stanje povzročajo, da bi jim lahko jasno povedali njihove napake in slabosti. »Komunisti moramo biti povsod prisotni...«, je dejal Borut Predan. Zato je za tako stanje obdolžil vse člane ZK.

Anton Kolenko, star in zaveden komunist, se je dotaknil vprašanja zavesti komunistov, kar se je kazalo po praznih stolčkih, ki so tako »nedolžno« čekali na zavedne in delovne komuniste, ki so člani partije samo na papirju. »Če komunistu ni do dela, naj vrne svojo izkaznico!«, je dejal Anton Kolenko. Izrazil je tudi nezadovoljstvo nad konferenco, saj ni obravnavala vseh tistih, za kraj tako pomembnih problemov, ampak se je omejila na stvari, ki se iz leta v leto ponavljajo, vendar jih do sedaj še nihče ni rešil. »Treba bo najti način, kako ljudi, ki hočejo samovoljno gospodariti in izkoriščati svojo funkcijo čisto za zasebne namene, privedi pred odgovornost in če je treba tudi pred sodne postopke«, je zaključil Anton Kolenko.

Na seji so izvolili tudi nov štiričlanski sekretariat osnovne organizacije ZKS Majšperk, katerega bo še nadalje vodil Slavko Gajšek, dosedanjí sekretar.

M. Novina

POSEBNA OSNOVNA ŠOLA PTUJ

(nad minoritskim samostanom)

išče dobre družine, ki bi bile pripravljene vzeti v rejo otroke brez staršev in jim tako nadomestiti vsaj del pogrešanega doma.

Informacije dobite v Posebni osnovni šoli.

SOCIALNO RAZLIKOVANJE BOMO S ČASOM ODPRAVILI ALI VSAJ ZMANJŠALI

Dr. Marko Demšar — socialne razlike moramo odpraviti

Dr. Marka Demšarja sem dobil v ptujski bolnišnici pri njegovem vsakdanjem delu na rentgenskem oddelku. Pred nedavnim je bil v ptujski delegaciji ZKS na tretji konferenci ZK Slovenije v Ljubljani. Zanimala me je predvsem tretja seja te konference, ki je bila pod naslovom: »Vloga zveze komunistov pri opravljanju socialnih razlik.«

Ze uvodoma je dr. Demšar dejal, da je bil s konferenco zelo zadovoljen, saj je dala realno sliko današnjega stanja predvsem v zvezi s socialno diferenciacijo, ki se vse bolj pojavlja na celim slovenskem prostoru. Najin pogovor pa sva omejila predvsem na socialno razlikovanje v ptujski občini, kjer je ta pojav prav tako prisoten.

Kljub temu, da niso prevelike razlike v osebnih dohodkih, se pojavljajo določeni viri, ki ustvarjajo ta, skoraj že ukoreninjen pojav. Bolj kot med posameznimi področji se socialne razlike pojavljajo v kraju samem. Pojavljajo se v šolstvu, pri starih ljudeh, kakor tudi pri ostalih slojih prebivalstva. In kako vse to odpraviti, nekatere takoj, druge pa omejiti in jih sčasoma odpravljati. Na vse to je dala odgovor in točno zarisala pot tretja konferenca ZKS, s svojimi stališči, ki niso samo katalog iluzij, ampak pravi napotki in osnutki zakoncev, ki jih bomo morali izpolnjevati do podrobnosti, če hočemo, da bomo uspeli priti po sedaj načrtani poti do končnega cilja.

Dr. Demšar je nato navedel nekatere vzroke socialne diferenciacije in načine, kako le-te odpravljati oziroma kako stališče je zavzela tretja

konferenca ZK do tega družbenega pojva.

Pri delitvi osebnih dohodkov se je dr. Demšar zavzel za sistem nagrajevanja po delu, vendar ne moremo uvažati takega sistema, če ne zagotavlja delavcem z najnižjimi osebnimi dohodki eksistenčnega minimuma, to je kritja osnovnih življenjskih potreb, kot so hrana, stanovanje, in druge socialne dobrine, ki jim omogočajo obnavljanje delovne sposobnosti in normalno življenje v določenem družbenem okolju. Eksistenčni minimum pa je treba zagotoviti tudi drugim skupinam občanov, ki dobivajo svoje dohodke od drugih: upokojenci, socialni podpiranci, dijaki, študentje in drugi. Ta eksistenčni minimum morajo sproti kontrolirati sindikalne organizacije ali druge strokovne službe.

Neupravičene dohodkovne razlike, ki izvirajo iz različnih oblik pridobivanja dohodka, ki ne izvirajo iz dela, pa moramo temeljito odpravljati zlasti z naslednjimi ukrepi:

— z izpolnitvijo davčne službe in celotnega davčnega sistema, ki mora zagotavljati večjo učinkovitost evidentiranja in obdavčevanja vseh dohodkov, ki ne izvirajo iz dela. Tisti občani, ki nimajo tako velikih osebnih dohodkov in kljub temu imajo veliko premoženje pa bodo morali dokazati od kod jim vse to. Z ustreznimi predpisi bo treba torej zagotoviti, da bo moral vsak občan dokazati izvor svojega premoženja, tiste pa, ki bi to hoteli zatajiti je treba strogo kaznovati.

— S preprečevanjem spekulacij v prometu z zazidalnimi zemljišči in drugimi nepremičninami, ter z družbenim zaje-manjem urbane rente. V ta namen je treba nacionalizirati vsa zemljišča v zazidalnem okolju in zagotoviti pravično odškodnino prejšnjim lastnikom. Preprečiti pa je treba vse spekulacije z že nacionaliziranimi zazidalnimi zemljišči. Pogosto se namreč dogaja, da nekdo kupi kosček zazidalne zemlje in jo nato proda po kriminalno visoki ceni.

— Treba pa bo urediti tudi sistem obdavčevanja dediščin, v tem smislu, da bo tisto premoženje, ki je za dediča življenjsko pomembnejše manj obdavčeno. Okrepiti je treba zakonitosti in zaostriiti ukrepanje sodišč, javnega tožilstva in služb družbenega knjigovodstva proti pojavom gospodarskega kriminala ter drugim izigravanjem zakonskih določb. Pri vseh teh ukrepih in njihovem izvajanju pa morajo imeti komunisti glavno vlogo in služiti tudi za vzgled.

Velike socialne razlike se kažejo tudi v izobraževanju mladine. Tu bi lahko veljalo pravilo: višji življenjski standard staršev, več možnosti in

privilegij pri šolanju in izobraževanju njihovih otrok, neoziraje se na njihovo nadarjenost in sposobnost. Zato je treba čimprej zagotoviti brezplačne učbenike učencem osnovnih šol. Urediti pa bo treba tudi vprašanje toplih malic in celodnevne bivanja, predvsem socialno ogroženih otrok, v šolskih prostorih.

Povečati bo treba tudi obseg štipendij za dijake in študente. Štipendije pa bo treba usmeriti tako, da bodo prvenstveno dostopne nadarjenim dijakom in študentom iz revnejših in od učnih centrov oddaljenejših družin. Za tisto mladino, ki ni končala osnovne šole, pa je treba uvesti postopno izobraževanje in vzgojo. Prav tako je treba učinkovito pristopiti k izobraževanju odraslih, predvsem na njihovem delovnem mestu. Edino tako si bomo lahko zagotovili kakovit in mlad strokovni kader, obenem pa bomo znatno zmanjšali socialne razlike na tem področju družbene aktivnosti.

Posebno pozornost je tretja konferenca ZKS na svoji tretji seji posvetila tudi pokojninskoinvalidskemu zavarovanju delavcev in starostnemu zavarovanju kmetov. Tu se kažejo precejšnje razlike tako med samimi delavci — upokojenci, kakor tudi med delavci in ostarelimi kmeti. Zato so se komunisti zavzeli za čim prejšnjo rešitev socialnega in starostnega zavarovanja kmetov, kakor tudi za zmanjševanje razlik med denarnimi prejemki tistih upokojencev, ki so zaposleni in tistih, ki niso. Tistim, ki zraven pokojnine dobivajo še dohodke iz delovnega razmerja je treba te dohodke obdavčiti, vendar ne v

taki meri, da bi ta obremenitev destimulirala upokojece za pridobivanje dopolnilnega dohodka. Takšen ukrep naj prizadene le upokojece z nadpovprečno pokojnino oziroma dohodkom.

Na področju zdravstvenega varstva smo dosegli pomemben napredek, saj je tako rekoč vso prebivalstvo v republiki zavarovano. Kljub temu pa se tudi na tem področju pojavljajo določene socialne razlike, ki so vidne predvsem med zdravstvenim zavarovanjem kmeta in delavca. Zato moramo zdravstveno zavarovanje obeh slojev nacionalizirati, seveda po poti postopnega zmanjševanja.

Pomemben izvor socialnih razlik v zdravstvenem zavarovanju je tudi privilegirano obravnavanje posameznikov zaradi njihovega privilegirane družbenega položaja ali osebnih poznanstev, včasih pa tudi zaradi dajanja posebnih

daril. Večina zdravstvenih delavcev sicer odklanja tako obliko podkupovanja, vendar je tako razširjena, da jo moramo resno obravnavati in tudi odpraviti.

Na tretji seji konference ZKS so obravnavali tudi druge oblike socialnega razlikovanja, ki se pojavljajo tudi na drugih področjih družbene dejavnosti, kot so: zaposlovanje delavcev, stanovanjsko vprašanje in druge.

Ob koncu najinega pogovora je dr. Demšar še enkrat poudaril pomembnost konference in njenih sklepov, ter izrazil zadovoljstvo nad njeno kvaliteto. Ko sem že odhajal, mi je še dejal: »Vseh teh sklepov in načel, ki jih je dala tretja konferenca pa ne bomo mogli izpolnjevati v popolnosti, če ne bodo komunisti stopili v odločilno akcijo proti socialni diferenciaciji in pri tem sami služili za vzgled.

M. Novina

Slovenski derbi

Judoisti Impola bodo v nedeljo še zadnjič v tej sezoni nastopili v zvezni ligi. V Slovenski Bistrici bo turnir četrtega, torej zadnjega kola, Bistričani pa bodo gostili ljubljansko Olimpijo in Split. Vsekakor bo najbolj zanimiv slovenski derbi med Olimpijo in Impolom. Ljubljancani so imeli v zadnjih letih več uspehov v medsebojnih srečanjih, po dosedanjih nastopih v zvezni ligi pa kaže, da je Impol trenutno boljši, je na tretjem mestu z osmimi točkami, Olimpija pa je s štirimi peti.

Seveda pa to še ni razlog za prevelik optimizem. Ljubljancani bodo prišli v Bistrico z najboljšo postavbo, v ekipi bodo skoraj zagotovo Franjč, Smrekar, Pišljari, Smolnikar in Macarol. S posebnim zanimanjem je pričakovati nastop Smolnikarja in Macarola, ki sta dolga leta vladala na slovenskih blazinah. V zadnjih le-

tih nista nastopala veliko, kljub temu pa bosta najboljša »nevarna«.

Judoisti Impola so doslej dosegli več kot je bilo pričakovati. Trenutno tretje mesto na lestvici je rezultat velikega boja, obstaja pa možnost, da stopijo še stopnico višje in osvojejo naslov vicešampiona Jugoslavije. Da bi ta uspeh dosegli pa morajo premagati Olimpijo in Split. Slednji je predzadnji na lestvici in se izpada verjetno ne bo mogel rešiti. Pričakovati je, da bo v tem srečanju Impol zagotovo zmagal, optimizem pa je toliko večji, ker so Bistričani Splitčane katastrofalno porazili na kvalifikacijah za zvezno ligo.

Srečanje se bo pričelo dopoldne ob 11. uri v telovadnici Partizana. Na ostalih turnirjih bodo nastopili: v Zagrebu Mladost, Partizan, Student, v Novem Sadu: Slavija, Bosna in Zagreb.

-d

NOVA OBRESTNA MERA ZA VSE VARČEVALCE LJUBLJANSKE BANKE

OD 1. DECEMBRA 1971 VELJA V VSEH POSLOVNIH ENOTAH LJUBLJANSKE BANKE
NOVA, VIŠJA OBRESTNA MERA:

Dinarske vloge:

navadne 7,5 %
vezane nad 13 mesecev 9 %
vezane nad 24 mesecev 10 %

Devizne vloge in devizni računi:

navadni 7,5 %
(5,5 % v devizah 2 % v dinarjih)
vezani nad 13 mesecev 9 %
(7,5 % v devizah 1,5 % v dinarjih)
vezani nad 24 mesecev 10 %
(7,5 % v devizah 2,5 % v dinarjih)

Ljubljanska banka daje višjo obrestno mero vsem starim varčevalcem in vsem tistim, ki bodo od 1. decembra 1971 vložili kakršenkoli znesek na hranilno vlogo ali devizni račun. Nova obrestna mera velja za vse vloge, ki niso namensko vezane na posojilo.

Ljubljanska banka

Pravi naslov za denarne zadeve.

ipite, kupite saj skoraj novo

et je bil eden tistih dni, na ljubo moram povedati, da so jih v Ptuj vsako leto so me imeli povsod za zelo resnega kupca, ko pa so videli, ob Katarininem prazniku, da od mene ne bodo zaslužili, Ulice so bile polne kup- niti flica so me nekateri v či- in prodajalcev, verjetno

več sreče so imeli mladi Ptujčani. Napravili so si cel šop pod katerega so naložili svojo robo. Zraven pa postavili amofon, ki je neprestano igral zabavne melodije in vabil kupce namesto prodajalcev.

le več mladih radovedne- stem domačem žargonu prav prijetno zmerjali. ki so si hoteli ogledati ka kmečka dekleta in na- Mnoge ptujske gospodinjše so

tkokrat izpraznile domače skladišče stare »robe«, mnogi

Kupčija je sklenjena. Izvolite drobiž in nasvidenje.

ljudje pa so lahko kupili za- res lepo suknjo ali hlače in celo dober zimski plašč po zelo nizki ceni. Manjkalo pa ni niti čevljev, ženskih oblek, suhe robe in če že hočete tudi starih cunj. Mnogi so svoje stvari prodali in z zadovoljstvom šteli izkupiček, drugi pa so izpraznili denarnice, če že ne na sejmu pa kje v gostilni, ki so bile to pot nabito polne. Verjetno so bili naj- srečnejši ravno gostinci.

M. Novina

»Suho robo« so pripeljali iz Hrvaške. Visoke cene in kupei no- čejo kupiti ničesar.

Seja skupščine RK Ormož

Pred kratkim je bila v Ormožu seja OO RK Ormož. Po otvoritvi in pozdravu in izvolitvi delovnega predsedstva organov skupščine, so podali poročilo o delu: predsednik, tajnik in blagajnik.

Predsednik dr. Peter Gašparič je v poročilu med drugim omenil zelo zaskrbljujočo ugotovitev, da je v občini več kot šestdeset onemoglih in osamelih starcev, ki zanje nihče ne skrbi, oziroma imajo ti ljudje v večini primerov otroke, ki pa živijo v svetu in se za svoje osamele roditelje sploh ne zmenijo niti jim ne nudijo kakršnekoli materialne pomoči. Deloma bo mogoče tem ljudem pomagati s sosedsko pomočjo. Toda to je veliko premalo, saj stari ljudje nujno potrebujejo topel stik s človekom, s svojim bližnjim. Res žalostno je, da ljudje, ki so jih starši vzgojili in vzredili ter marsikateremu s svojimi žulji pripomogli do boljšega kruha, pozabljajo, da so to njihovi starši in da bodo tudi sami enkrat stari. Skrb za svoje roditelje hočejo naprtiti skupnosti, pri tem pa pozabljajo, da so tudi sami del te skupnosti, da je predvsem njihova dolžnost nuditi svojim roditeljem tisto, kar so oni nudili nekoč njim.

Tajnik odbora Franc Zgonec je podal zelo obširno poročilo o delu odbora Rdečega križa. Omenil je številne tečaje, ki so bili prirejeni in zelo dobro obiskani. Odbor je tudi dal sredstva, da so v večjih hribovitih predelih uredili, oziroma izkopali vodnjake in so tako ljudje dobili zdravo pitno vodo. Delali so občani večnoma prostovoljno, le mojstri so bili plačani. Najobširnejše je bilo poročilo o akciji krvodajalstva. Te akcije so iz leta v leto uspešnejše. Posebno uspela je bila zadnja v avgustu letos. Kri je dalo rekordno število krvodajalcev, vendar je prav v zvezi s krvodajalstvom prišlo do zelo živahne razprave, zlasti po poročilu blagajnika, Voršiča.

V Ormožu odjema kri ljub-

ljanska transfuzijska postaja in to le enkrat v letu. Pododbora Središče in Kog oddajata kri ptujski transfuzijski postaji, pa tudi posamezniki velikokrat oddajo kri v Ptuj. (Naj navedem samo primer ob železniški nesreči v Dornavi, ko smo se odzema polnoštevilno udeležili tudi ormoški občani in nas je bilo kar dva polna avtobusa, čeprav smo dali v Ormožu kri šele pred dvema mesecema). To, da dajemo kri za ptujsko transfuzijsko postajo ni nič slabega niti se ne bi zaradi tega nihče razburjal, saj kri mora krožiti po telesu. Če primanjkuje krvi v Ljubljani, jo mogoče dobi v Ptuj ali obratno. Glavni problem je v tem, da kri, ki jo dajo ormoški občani v Ptuj, dobi plačano ptujski odbor Rdečega križa, ormoški pa ostane praznih rok. Dejstvo pa je, da je ormoška občina revnejša od ptujske in se izkupiček, ki ga dobi ptujski odbor za kri ormoških občanov namenil potrebam ormoške občine, saj se gleda na oddano kri tudi v republiškem odboru in tako se Ptujčani lahko ponašajo z žrtvovanjem drugih, čeprav ne more nihče reči, da sami niso izredno požrtvovalni.

Na seji so sprejeli nujen sklep, da se naj zadeva s krvodajalstvom uredi v čim krajšem času. Upajmo, da bo vsaj do prihodnjega konca leta urejena.

Drug pereč problem v zvezi s krvodajalstvom je veliko zaposlenost mladih ljudi, ki dajo kri. Podjetja, zlasti manjša pa ne plačajo dneva delavcu, ki izostane od dela, temveč mu v večini primerov izostanek le opravičijo. Član republiškega odbora Rdečega križa iz Murske Sobote je temeljito in podrobno obrazložil kako so ta problem rešili v Murski Soboti. Pri njih imajo vsa podjetja, tudi najmanjša, že v statutu podjetja navedeno, da se krvodajalcem plača dan odzema krvi. Znano je, da so podjetja, delovne nezgode in prometne nesreče, zlasti

zadnje, največji povzročitelji primerov, ko je nujna transfuzija krvi. Najmanj krvi porabijo kmetje, ker imajo še razmeroma malo avtomobilov, dajo pa je največ. V zvezi s tem je povedal zelo izvirno zamisel tudi Vlado Ožbolt, ki je dejal, da bi bilo zelo umestno dopolniti pravilnik o prometu in bi bilo obvezno za vse zdrave in mlade lastnike motornih vozil, da postanejo krvodajalci in tako sami prispevajo k rešitvi enega najbolj perečih problemov pri prometnih nesrečah.

V zvezi z ureditvijo krvodajalstva naj omenim kot pisec članka TGA Kidričevo, ki ima odvzem krvi organiziran v podjetju. Zelo veliko krvodajalcev je iz ormoške občine. Ti ljudje delajo v Kidričevem, živijo pa v ormoški občini tako sami kot njihove družine in bodo tu tudi na stara leta. Priznanje in denar za njihovo kri pa pobere Ptuj. Sprašujem se, čigavi občani so ti ljudje.

Na seji smo razpravljali tudi o izletu, ki bi ga naj po obljubah na dan odzema krvi priredili krvodajalcem. Voršič je dejal, da so lansko leto priredili izlet, vendar se ga je udeležilo minimalno število prvodajalcev, tako da je bil primoran odpovedati dva avtobusa. Tega, da nas več kot polovica ni bila obveščena, da izlet bo in kakšen bo, pa ni povedal, ali pa tudi ni vedel. Vsaj pri nas pri Veliki Nedelji je bilo tako. Upajmo, da bomo le skrpali kakšen izlet, seveda z boljšo organiziranostjo. Tisti, ki so zainteresirani zanj, pa bodo položili določeno kavcijo, da zopet ne bo nesporazuma.

Ob koncu je dobil razrešnico stari odbor in bil izvoljen novi. Okoličane nas je kar precej presenetilo, da je na predlogu bilo več kot tri četrtine Ormožanov, čeprav je v organizaciji Rdečega križa kot tudi med krvodajalci več kot 70 odst. okoličanov. No, privilegije mesta najbrž, kajti kmetje smo bili in bomo ostali na repu.

Ker smo izvedeli, da je število članov upravnega odbora omejeno, smo se seveda strinjali s predlogom, saj so vsi predlagani zares zaslužni in dolgoletni člani organizacije.

Slava Rakova

Sem ter tja po ptujski občini — danes v Žetalah

ŽALOST MENE PREMAGUJE, KER ZAPUSTIL

To pot sem se mudil na meji ptujске občine, pod mogočnimi vrhovi Donačke gore in Macija. Pot me je vodila v Žetale, ki ležijo v ozki dolini med obema, z gozdom porasčenima gorama. Težko bi opisal moje občutke in vtise, ki sem jih dobil v avtobusu, kateri si je počasi utiral pot po skoraj nemogoče slabi cesti, ki bi ji lahko rekli tudi samsjama, ali bolje luknja pri luknji. Po dolgi in mučni vožnji mi je končno le uspešno priti na cilj mojega spohoda. Zopet sem lahko stopil na trdna tla in strah, da bom dobil v avtobusu morsko bolezen je nenadoma izginil. Temu je morda pripomogel tudi kozareček pristnega domačega vina v prijazni domači gostilni, ki ob enem nudi tudi edino razvedrilo žetalski mladini, kolikor je še ni odšlo s trebulom za kruhom.

Kmalu sem se znašel v krajevni pisarni, kjer so me že čakali Stanko Letonja — predsednik krajevnе skupnosti, Valter Pilberšek, — podpredsednik KS in predsednik SZDL Žetale, Franc Jazbec — tajnik krajevnе skupnosti, Stanko Vogrinc — poveljnik PGD Žetale, Franc Stojnšek — predsednik poravnalnega sveta in Aleksander Kolar — predsednik komisije za zdravstveno zavarovanje kmetov. Ni bilo treba postavljati mučnih vprašanj, saj so mi sami povedali probleme in težave s katerimi se srečuje krajevna skupnost.

LJUDJE NE BODO ZMOŽNI PLAČEVATI STAROSTNEGA IN SOCIALNEGA ZAVAROVANJA

O starostnem in zdravstvenem zavarovanju kmetov je prvi spregovoril Aleksander Kolar, ki je tudi predsednik te komisije. Dejal je, da je že zdravstveno zavarovanje kmetov zelo prizadelo žetalske in okoliške kmete, saj je skoraj ena četrtnina kmetov nezmožnih plačevati tako velike dajatve. Žetalska krajevna skupnost je namreč ena izmed najzaostalejših v občini in na to področje še niso v večji meri prodrla kontracepcijska sredstva, zato niso redki primeri zelo številnih in siromašnih družin. So primeri, predvsem v hribovitih predelih Kočic, kjer šteje družina tudi po štirinajst članov. Po sedanjem zakonu bi morala taka družina odšteti 140 starih tisočakov samo za zdravstveno zavarovanje. Vprašanje pa je, kje dobiti denar, kajti znano je, da so to navadno bolj revne družine. To so kmetije z malo zemlje in z malimi dohodki. Kaj neki pomeni eno tele, če ga kmet proda. To je komaj za zdravstveno zavarovanje, otroci pa rabijo tudi obleko in obutev. Škoda, da nima krava vsaj pet let letno.

K vsem tem velikim dajatvam se bo pridružila tudi dajatev za starostno zavarovanje kmetov. Po približnih izračunih bo komaj 16 odstotkov kmetov zmožnih plačevati take obveznosti. Dvajsetim do petindvajsetim odstotkom kmetov bo s to obveznostjo prikrajšan življenjski standard, ki je že sedaj zelo kritičen. Ostali pa vseh obveznosti ne bodo zmogli, ampak bodo popolnoma uničeni. Zopet bodo številni primeri pritožb in negodovanj nad davčnimi izterjevalci — »rubeži«, ki so do naših kmetov zelo neizpro-

Nekoč so Žetale slovele po številnih sadovnjakih. Toda to so bili časi, ko je lahko kmet prodal jabolka po zelo ugodnih cenah, danes pa jih nihče noče niti zastoj, kaj šele za denar.

Predsednik krajevnе skupnosti Stanko Letonja je izrazil nezadovoljstvo nad cenami gozdnih sortimentov, ki bi jih lahko kmetje prodali znatno dražje hrvaškim kupcem, če bi bila dovoljena prosta prodaja. Vendar si GG Maribor lasi monopol nad odkupom lesa, kar pa občutijo na svojih ramenih in v svojih de-

mestu pozabljali na svoje starše in na svoj rojstni dom.

Taki odnosi otrok do staršev se danes v krajevni skupnosti že poznajo in imajo hude posledice. Od 1978 prebivalcev krajevnе skupnosti jih je 700 starih nad 60 let, za delo — nezmožnih pa je kar 500. Vprašanje pa je, kdo bo skrbel za te ljudi.

LETO VODOVODA IN CESTE

Stanko Letonja je podrobneje opisal težave in uspeh, ki ga je dosegla krajevna skupnost pri gradnji novega

skala dela in pa Komunale podjetje Ptuj, ki jih je opretilo plačila gramoza v gramoznici pri Kidričevem. Žetale pa so ogorčeni nad KK Ptuj, ki ima ob tej cesti okrog 20 ha gozdov in ni prispeval na kot 3000 dinarjev. Res zanič, vo, kamor koli pridem, posod so nezadovoljni s ptujskim kombinatom.

Aleksander Kolar je omenil tudi slabo vzdrževanje ceste iz Ptuja prek Podlehnik v Žetale. Vse ceste, ki so bile zgrajene po vojni so bile vzdrževane, čeprav so prometno manj važne. Nujna pa bi bila tudi povezava žetalske ceste z novo, ki pelje iz Kočic v Ptuj, ker bi s tem precej pridobil tudi kraj sam, turističnem področju. Zelo pomembna pa bi bila tudi avtobusna zveza iz Ptuja prek Žetale v Rogatec, ker bi mnogi prebivalec odprla prt v druge gospodarsko in trgovsko razvitejše kraje. V ta namen so že zaprosili Avtobusni promet Maribor, da prevzame progo, vendar jim je le prošnjo odklonil. Najhujše pa je, da mariborski avtobusni promet ne dovoli drugemu avtobusnemu podjetju, da bi prevzel to progo, čeprav bi bil celjski »Izletnik« to pravi pravljen. Kaj hočemo, konkurenca je konkurenca, pa čeprav na škodo ljudi.

Franc Stojnšek pa se je bil zavzemal za avtobusno progo, ki bi peljala iz Majšperka prek Narapelj, Siteža in Žetale v Rogatec, kajti s tem bi mnogim, sedaj od sveta odpranim občanom odprli »vrata« v svet. Mnogim otrokom, imajo sedaj po poldrugo uro hoda do šole pa bi omogočili boljše in lažje budočnost. N dvomno je, da bo tu nekdo potreba storiti. V koliko mariborski avtobusni promet ne hotel prevzeti te proge, bomo morali prek njegove prometnega monopola in bomo zaprosili druga avtobusna podjetja.

SOLA, POŠTNI NABIRALNIKI IN TRGOVINA

Valter Pilberšek, predsednik SZDL Žetale in učitelj na šoli, je navedel nekaj najvišjih in največjih težav, katerimi se srečujejo učitelji pri svojem delu na šoli in izven delovnega časa.

Na šoli je vpisanih 360 otrok in so zaradi pomanjkanja prostorov in učiteljskega kadra primorani voditi trojzmen pouk, kar pa je velika obremenitev za učitelje, kakor tudi za otroke, predvsem tiste, ki so od šole bolj oddaljeni. Kljub veliki oddaljenosti šole so primorani pričeti s poukom ob sedmih jutraj končati s poukom nekaj peto. Pri tem pa ne sme mimo dejstva, da nad 70 otrok napravi dnevno več deset kilometrov poti. Z

Žetale ležijo v ozki dolini pod mogočno Donačko goro.

sni. Nedvomno tudi žetalski kmetje pričakujejo večjo družbeno pomoč pri starostnem zavarovanju kmetov.

Nadalje se je Aleksander Kolar dotaknil tudi vprašanja gospodarstva v krajevni skupnosti. Pred vojno je bilo skoraj 200 ha površin poraslih z vinogradi. Mnogi od teh ne služijo več svojemu namenu, ker se njihova starost vrsti blizu sto let. Sedaj pa je samo 1,5 ha obnovljenih vinogradov. Vzrokov za to stanje je nedvomno več: zelo nizke cene moštu in vinu, odhajanje mladine iz podeželja v mesta in tujino, tako da obstajajo na kmetijah sami stari za delo nesposobni ljudje, ki bodo kljub svoji kmetijski potrebi socialnih podpor.

Največji dohodek dajejo kranjam gozdovi, saj so to znani predeli, porasli z nekaterimi iskanimi gozdnimi vrstami. Toda z odkupno ceno lesa nikakor niso zadovoljni. Nekaj denarja daje kmetom tudi dohodek od živinoreje, kljub temu da v Žetalah še ni nobene preusmerjene kmetije.

narnicah predvsem kmetje, lastniki gozdov. Stanko Letonja je omenil tudi nesmiselno razlikovanje odkupnih cen različnih pasem in barv telet. Mar je kmet kriv, če je skotila krava namesto pisanega, enobarvno tele. Nikjer v mesnicah pa ne piše, da je to meso od simentalca, ono od montonca itd. Tu se prodaja vse pod istim imenom — teletina.

Vprašanja gospodarstva se je dotaknil tudi kmet in predsednik poravnalnega sveta Franc Stojnšek. Dejal je, da so vsem, ki pridejo v Žetale kraji zelo všeč, ne vidijo pa v kakih bedi in težavah živijo tukajšnji ljudje. Poslopja, predvsem hribovitih kmetij so lesena, krita s slamo in stara, nekatera celo nad sto let. Nihče od mladih noče prevzeti kmetije, ker ne vidi bodočnosti v kmetijstvu. Še pred nekaj desetletji so se otroci celo tepli za zemljo, sedaj pa se tepejo proti njej. Žalostno je, ko človek pomisli, da bo moral stara leta preživeti nekje v siromaštvu, nezmožen za delo, med tem pa bodo njegovi otroci nekje v tujini ali

vodovoda, katerega zajetje je blizu Pridne vasi in pa gradnji nove ceste iz Pridne vasi do Čermožiš, po obronkih Donačke gore vse do meje s krajevno skupnostjo Stoperce.

Vodno omrežje, ki je dolgo devet kilometrov, povezuje 43 gospodinjstev ter šolo, zdravstveno postajo in trgovino. Celotno omrežje, ter zajetje je veljalo, reci in piši 40 starih milijonov, zajema pa dele Čermožiš, Kočic, Nadol in celotne Žetale. Omeniti velja, da so ljudje napravili vse izkope sami, ter tako prihranili precej denarja. Precej denarnih sredstev za vodovod so zbrali vaščani sami ostalo pa je prispevala občinska skupščina, za kar so ji zelo hvaležni.

Prav tako so se ljudje izkazali pri gradnji ceste iz Pridne vasi v Čermožiše, ki je dolga tri kilometre. Vaščani sami so zbrali okrog tri stane milijone dinarjev in tudi skupnost ni stala ob strani, saj jim je darovala 4,5 starih milijonov. Vsa ta sredstva pa bi bila premalo, če jim ne bi prispevalo še GG Maribor, ki je zastoj opravilo vsa buldožer-

BOM SVOJ DOM

morajo nekateri otroci odhajati od doma že ob pol petih zjutraj in pridejo v zimskih dneh v šolo premrzli, mokri in nesposobni za pouk. Mnogim pomeni šola le počitek od napore pot, ne pa aktivno sodelovanje pri pouku. Temu primeren je tudi učni uspeh v šoli. Največji problem je vsekar s prvim razredom, ki ima pouk v zadnji, večerni izmeni. Ti otroci hodijo domov ob petih zvečer in si zato mnogi svetijo s trskami in drugimi gumijastimi predmeti. Kako naj bi primerjali življenje takega otroka z življenjem otroka v mestu, kjer so matere v skrbeh, če zjutraj niso od snega očistene ulice, ali če ni odmetan sneg iz pločnika. Žetalske otroke so rodile od dela zgarane haloške matere, jih vedno navajale na trdo haloško življenje, ker drugačnega tudi same niso poznale. To je morda zadnji rod, ki se je še obdržal na teh hribovitih predelih Halož, med tem ko bodo njihovi potomci zapustili svoj rodni kraj in odšli s trebuhom za kruhom v druge razvitejše kraje, kjer jih čaka boljše življenje in lažji kos kruha.

Poseben in zelo pereč problem so v Zetalah tudi učiteljska stanovanja. Saj se mora precej učiteljskih družin stiskati v eni sobi. Zato o delovnem prostoru, kjer bi se lahko učitelj pripravljal za pouk, sploh ne moremo govoriti. Sedanja učiteljska stanovanja so stara in se v teh zimskih časih skoraj ne dajo ogrevati. To pa je tudi vzrok vse pogostejšega odhajanja mladega učiteljskega kadra v druge kraje in zato bi trenutno v Zetalah rabili pet učiteljev, ki pa jih kljub razpisu niso mogli dobiti.

Zelo šibka je tudi socialna struktura učencev. Ta problem delno rešuje šola s šolskimi malicami, ki so kvalitetne in zelo poceni, saj stane mesečno 6 dinarjev. Mnogi učenci pa jo prejemajo zastonj, ker zaradi šibkih socialnih razmer starši niso zmožni plačevati malice svojemu otroku. Učitelji so si pri malicah pomagali tudi z nabiralno akcijo, s katero so letos nabrali okrog 2000 kg krompirja.

Kakor povsod v Haložah obstojajo tudi v Zetalah poštni nabiralniki, ki pa so zelo oddaljeni od posameznih domačij. Nekateri imajo do nabiralnika celo uro in pol hoda. Po tolikih letih svobode in ljudske pomoči naši družbi, so si ljudje torej zaslužili tako zaničevanje. Mar res ne more poštna služba, s svojimi vedno dražjimi storitvami dostavljati pošte na dom, tudi v teh, že tako zaostalih krajih. Zelo lep dokaz, kako gleda naša družba na zaostalega in revnega kmeta. V času vojne so partizanski kurirji lahko prišli do sleherne hiše in tam

prosili za pomoč, ki se je ljudje niso nikoli odrekli, danes pa pismošola ne more vsaj dvakrat tedensko prinesiti pošte vsakemu na dom.

Stanko Letonja je omenil tudi žetalsko trgovino, ki je vse prej kot prostor v katerem se lahko prodajajo prehrambeni in drugi artikli. Prostorji so tako slabi, da niti najmanj ne odgovarjajo higienim razmeram. Zraven tega pa so tudi zaloge minimalne, saj se pogosto zgodi, da nimajo niti soli. Vaščani so že nekajkrat zaprosili ptujsko Panonijo za novo ali renovirano trgovino, vendar je bila vsaka prošnja zastonj. Razmišljajo že, da bi se obrnili na mariborsko Povrtnino.

Omenim naj še PGD Zetale, katerega razvojno pot je opisal poveljnik društva Stanko Vogrinc. Društvo je bilo ustanovljeno 1958. leta in je skozi vso svojo zgodovino v velikih težavah. Od ustanovitve do danes so gradili gasilski dom, ki so ga financirali največ iz prostovoljnega prispevka vaščanov. Manjka pa jim precej otrok in kar je najvažnejše za hitro pomoč, to je prevozno sredstvo. Velike težave imajo tudi s kadri, saj mladina ni navdušena nad to prostovoljno dejavnostjo, ampak raje presedi svoj prosti čas v gostilni.

Cas našega pogovora je že zdavnaj iztekla in poslovil sem se od prijaznih in delovnih žetalčanov. Še enkrat sem moral občutiti simptome morskolezni, ki se me je hotela lotiti na avtobusu in še enkrat sem moral izreči prenekatere grenke »molitve« na račun slabe ceste.

Upam, da mi prihodnje soboto, ko se bom peljal v Cirkovce na Dravskem polju ne bo treba preklinjati slabih cest.

M. Novina

»LES«
lesno industrijsko
in trgovsko podjetje
Ptuj,
Rogozniška cesta 4

razglašča prosta delovna
mesta

prodajalcev
za prodajalni »Gramat« in
»Breg« Ptuj

POGOJ:
kvalificirani trgovski
delavci kovinske stroke.
Poleg predpisanih pogojev
je zaželen vsaj 3-letna
praksa v prodaji gradbenega
materiala.

Poskusni rok je tri mesece.

Pismene ponudbe pošljite
do 20. decembra 1971 na
gornji naslov.

MALI GOSPODINJSKI APARATI- VELIKO DARILO

gorenje
gorenje
gorenje

sušilna
havba

sušilec
za roke

vlažilec
zraka

ventilator

ново udobje
in užitek
v vsakem
trenutku

stenska
tehnica

el. rezalni
strojček

el. ročni
mešalec

mlinčka
za kavo
cofim in
mocca

Mladi bistriški judoisti so presenetili
na mednarodnem tekmovanju
za pokal Nagaoke

USPEH V LJUBLJANI

V nedeljo je bilo v Ljubljani tradicionalno mednarodno tekmovanje judoistov za memorial Nagaoke, udeležilo pa se ga je 230 tekmovalcev iz Avstrije, Italije in Jugoslavije. Z velikim uspehom so nastopili tudi judoisti bistriškega Impola, ki so v skupnem seštevku točk osvojili drugo mesto, za prvo uvrščeno Olimpijo iz Ljubljane.

Med Bistričani je bil najboljši najmlajši član iz družine Topolčnik — Srečko, ki je v kategoriji mladincev do 45 kilogramov gladko premagal vse nasprotnike in osvojil prvo

mesto. V tej kategoriji je bil Bistričan Bračič tretji.

V kategoriji do 50 kilogramov je Impolov judoist Korošec pristal na drugem mestu, potem ko se je v prvi minuti finalnega dvoboja hudo poškodoval in so ga morali prepejati v bolnišnico. Mladi judoist si je zlomil roko, dodamo pa naj še, da se prireditelji niso izkazali, saj je bilo potrebno čakati na rešilni avto tričetrt ure. V tej kategoriji so Bistričani pospravili še eno tretje mesto, osvojil pa ga je Justinek.

Z uvrstitvijo v finale v kategoriji nad 80 kilogramov pri mladincih je pripravil veliko presenečenje Leskovar. V pol-

finalu je premagal Ljubljana Polajnarja, finale pa je tesno izgubil z drugim nasprotnikom Olimpije Miheličem.

V članski konkurenci so nastopili samo trije Bistričani. Favorita tekmovanja Vidmajer in Topolčnik nista bila med nastopajočimi. Vidmajer je bil med sodniki, Topolčnik pa je ostal doma.

V »njuni« kategoriji pa ju je nadvse uspešno nadomestil Soršak, ki je osvojil drugo mesto, potem ko je v finalu izgubil z reprezentantom Francije, članom Olimpije. Prelog, v polteški kategoriji, ni imel sreče. Zreb mu je že v prvem kolu namenil večkratnega jugoslovanskega prvaka Bajčetiča iz Novega Sada, ki je bil seveda pretrd nasprotnik.

V skupnem seštevku točk je zmagala Olimpija pred Impolom, Slayijo iz Novega Sada itd.

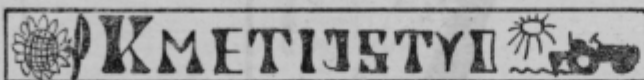
Živinoreja je kot loterija

Novinarji smo včasih zelo nezaželeni. To je že stara resnica, ki sem jo pred nedavnim zelo krepko občutil, ko sem obiskal naprednega kmeta Jožeta Majeriča iz Spodnjega Velovleka 8. V nekem katalogu sem prečital, da je Majerič letos prodal največ mlade in pitane živine v občini. Zato sem ga obiskal z namenom, da ga povprašam za njegove izkušnje in načrte. Ko sem mu povedal kdo in od kod sem mi je dejal: »Ne, v časopis pa se že ne dam. Od mene ne boste zvedeli nič!«

»Bomo videli,« sem mislil. »Mogoče pa mi bo uspelo.« Nisem se dal kar tako odsloviti in pričela sva čisto »privatni« pogovor iz katerega sem lahko marsikaj izluščil, tudi za v časopis, pa če je Majeriču to všeč ali pa ne.

Kar osem hektarjev obdelovalne zemlje imajo. Precej dela za štiričlansko družino. Dva sina še hodita v šolo, zato ne moreta mnogo pomagati pri delu na kmetiji. Tudi tuje delovne sile ni, ker odhaja mladina v mesta in tujino ali pa v šole. Majeričevi pa so rešili problem z nakupom kmetijskih

strojev, saj imajo že novi traktor, kosilnico, obračalnik in še mnogo drugih strojev. Za nakup tolike mehanizacije pa je

bilo potrebno precej denarja, ki so ga Majeričevi služili na vse mogoče načine: z živinorejo in poljedelstvom.

»Morali smo pitati mlado živino, če smo hoteli kupiti traktor,« je dejal Majerič in nadaljeval: »Vendar je živinoreja kot loterija. Včasih lahko zaslužiš, drugič spet izgubiš. Pri današnjih cenah človek nikoli ne ve, kam veter piha. Pa še tako nizke so, da kmetje ne dobimo plačanega niti svojega dela, kaj šele seno in ostalo krmo, ki jo mlado govedo za pitanje rabi. Težko bi naštel, kolikokrat je treba stopiti v hlev in koliko krme je potrebno, preden spitaš živino na 450 kg. Zazadnje pa dobiš za svoje delo samo malenkostno odškodnino.«

Tako je razmišljal gospodar Majerič o plačevanju kmečkih žuljev. Kljub temu, da ga je

žena večkrat opozorila, češ »nič ne govori, boš v časopisu je postal moj sogovornik bolj zaupljiv. Ni pa hotel povedati, koliko pitancev je letos že prodal, kaj šele, koliko je iztržil.

Raje sva se pogovarjala o gospodarstvu na vasi. Nobeden kmet se še ni popolnoma preusmeril v kakšno gospodarsko panogo. Kmetije so še izrazito starega tipa, kjer kmetje pridelajo vse doma. Ljudje pač životarijo iz dneva v dan, ka-

kor se kdo znajde. Nekateri prodajajo mleko, vendar z odkupom niso zadovoljni, saj že dva meseca niso dobili mleka plačanega. Se manj pa so zadovoljni s cenami. Opažajo tudi prevelike razlike med prodajnimi in nabavnimi cenami mleka. Možnosti za specializirano kmetijstvo na vasi torej obstojajo, vendar je sedanja kmetijska politika zelo nevzpodbudna za kakršno koli specializacijo.

Posloviti sem se od Majeričevih z misljo, da bomo vendar morali rešiti vprašanje cen živine, da ne bo živinoreja za kmeta samo loterija in da ne bo dobil kmet samo malenkostne nagrade za svoje delo, ampak, da ga bodo cene vzpodbujale k vse intenzivnejši živinoreji.

M. Novina

Kmečki žulji ostajajo pozabljeni

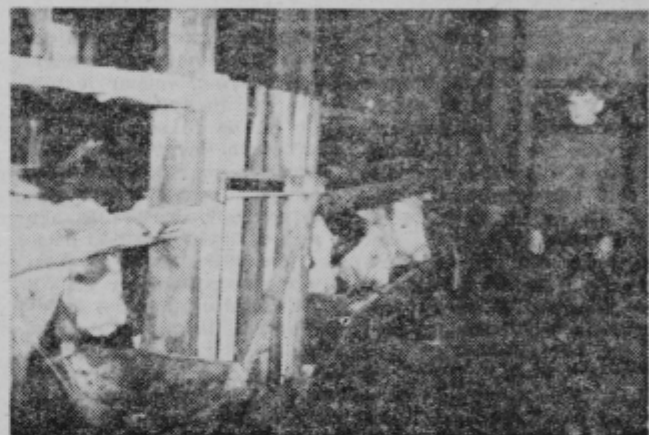
Antona Vedline, naprednega kmeta iz Preše pri Majšperku sem našel doma pri nevsakdanjem moškem opravilu — vrte se je okrog štedilnika in pripravil kosilo za svojo štiričlansko družino. Malce mu je bilo nerodno, toda »... kaj hočem, žena je v službi, sin Tonček hodi še v osnovno šolo, hčerkica pa je premala za kuharico,« je hitro povedal moj sogovornik.

Vedlinovi so se že pred leti odločili za preusmeritev kme-

stili, če se pogoji ne bodo izboljšali.

Dela pri Vedlinovih nikoli ne zmanjka. Tuje delovne sile že zdavnaj več ni. Največja pomoč pri delu je očetu in materi njun sin Tonček, ki zna opraviti vsako delo, tudi če njiju ni doma.

Najbolj pa skrbi gospodarja tisti del ceste, ki se odcepi od glavne in vodi do njegove hiše. To je samo nekaj sto metrov vaške ceste, ki bi jo morala popraviti krajevna skup-

SLIKA: Vedlinovi pitanci se v novem klevu počutijo mnogo udobneje, sin Tonček pa občuduje njihovo rast. Kdo ve ali bo Tončka »privezala njegova mati zemlja« nase ali pa bo odšel in zapustil kmetijo, ki jo ima sedaj tako rad.

tije, vendar je vseskozi šepalo pri denarju. Zato so za silo zgradili manjši boks za teleta — pitance, in se z njimi ukvarjajo že nekaj let. Lani pa so ob neznatnem posojilu pričeli graditi novi hlev v katerem bo prostora za okrog štirideset telet in šestnajst glav velike živine.

Vsa dela so do sedaj opravljali v lastni režiji in so tako prihranili precej denarja. Prostor za teleta je že poln in je v njem trenutno 33 pitancev, ki pa se, kakor je dejal gospodar, v novem prostoru veliko bolje počutje in tudi njihov priredek je znatno večji.

Ko bo nov hlev v popolnosti dograjen, bodo na sedmih hektarih obdelovalne zemlje redili okrog 75 telet in šestnajst pitancev — bikov in telic. Vendar je gospodar še posebej poudaril, da se ob sedanjih cenah (0,90 dinarjev za kilogram pridelka) telet ne izplača rediti in jih bodo opu-

stili. Cesta je sicer široka in ravna, vendar je nujno potrebna gramoza. Kljub večkratni intervenciji vaščanov do sedaj še nihče ni pripeljal obljubljenega gramoza. Zopet smo pri obljubah in zopet se bo verjetno zgodilo, da bomo pri njih ostali. Verjetno se bo kdo uveljavil s tem, da daje ljudem samo obljube in jih tako na lep način odpravi. Mar ne bi bilo lepše, če bi dejal: »Ne, tega ne bomo storili!«

Zaradi številnih obiskov, ki jih je pri Vedlinovih vedno dovolj sem zapustil prijazno domačijo in odšel z zadovoljstvom, da se je tudi v tem kraju Haloz nekdo odločil za preusmeritev kmetije, čeprav se nekateri sovaščani Vedlinovim smejejo, češ: »Kaj boš neki od tega imel?« Verjetno pa bodo drugačnega mnenja, ko bo tu zacvetela lepo urejena in modernizirana kmetija.

M. Novina

TRAKTOR SAME DELFINO 32

Obveščamo vse zainteresirane, DA SMO ŽE PRIČELI Z DOBAVO traktorjev SAME DELFINO 32

Traktor je izrednih kvalitiet in je po svojih lastnostih in moči namenjen zasebnemu kmetijstvu.

Zračno hlajen linijski diesel motor 30 KM s pogonom na dva ali vsa štiri kolesa. Prodaja ZA DEVIZE S TAKOJŠNJO DOBAVO IZ KONSIGNACIJSKEGA SKLADIŠČA V LJUBLJANI ali za dinarje z dobavo po vrstnem redu prispelih predplačil. Garancija 1 leto. Servisna služba in rezervni deli zagotovljeni. Vsa pojasnila in podrobne informacije daje

COSMOS, Ljubljana, Celovška 32, Maribor, Grajska 7, Koper, Dimnikarska 10, Zagreb, Trg žrtava fašizma 1, KIK Pomurka, Murska Sobota in Avto Celje, Celje.

Gostinska razstava v Narodnem domu

V petek, 17. decembra, bo gostinsko podjetje Haloški biser — obrat Borl priredilo kulinarčno razstavo in razstavo namiznih pogrnjkov. Razstava bo v prostorih Narodnega doma v Ptuj in bo odprta od 10. do 17. ure.

Gostinsko podjetje Haloški biser — obrat Borl vabi na razstavo vsa ptujska podjetja, vključno z učenci sedmega in osmega razreda osnovnih šol.

S to razstavo želi gostinsko podjetje prikazati napredek v

ptujskem gostinstvu in seznaniti občane s svojimi specialitetami.

M. Novina

TEDNIK, vaš list

Jmetniški jubilej Frančka Gunžerja

(Nadaljevanje in konec)

Gunžer v vlogi Kantorja iz leta 1952

Teh ocen ne navajam, da bi se hvalili, temveč kot ilustracijo k mojemu gledališkemu delu. Danes igrajo vsako predstavo šestkrat do desetkrat, takrat pa smo imeli npr. z Goldonijevim Lažnikom 16 predstav, z Vegovo »Prebrisano nočico« 10 predstav, s Tiemeyerjevo dramo »Mladost predsojščem« 20 predstav, s Kreftovimi »Celjskimi grofi« 22 predstav, z Žižkovo »Miklovo Zalo« (režirala Janja Baukartova) 33 predstav itd.

Tako smo imeli 1957. leta, to je malo pred ukinitvijo ptujskega poklicnega gledališča 15 abonmajev, od tega 8 v Ptuju, 7 zunaj, da ne računam še izrednih gostovanj. To leto smo imeli čez 200 predstav. Danček Sugman, oče danes tako popularnega Zlatka, in jaz sva moledovala po vseh forumih za nadaljni obstoj gledališča, vendar zaman.

VLOGE
Kakšne vloge ste si želeli najraje?

No, posebno v začetku sem igral skoraj vse, vendar sem se vedno čutil bolj domačega v klasičnih dramah ter ljudskih igrah. Mnogo smo gostovali pred vojno in pozneje in lepe spomine imam s podeželskih odrov, kjer nas je publika sprejemala s pravo toplino in hvaležnostjo in so potem o predstavi še in še govorili. Moje najlepše vloge so bile v štirih različnih Miklovih Zalah. Povsod sem igral Davorina. Tako mi je lepo ostala v spominu Žižkova Miklova Zala iz leta 1950, ko smo v nabito polni dvorani želi ob odprti sceni

vedno znova spontani aplavz. Tudi vloga Hermana in v Zupančičevi Veroniki Deseniški in Kreftovih Celjskih grofih mi je res »ležala«. Kot Martineka v Jurčičevem Desetem bratu so me ljudje izredno zadovoljni sprejeli.

KAKO PA DANES?

Zdi se mi, sem ga povprašal, da bi vi kar vedeli, kako danes pritegniti publiko?

Seveda, danes je prav tako važno, ali pa še bolj, imeti publiko. Sedaj so pač tu televizorji, avtomobili, s standardom kultura pada, namesto da bi rasla. Če vzamemo Ptuj, ni za tako mrtvo stanje krivda samo pri publiku, temveč tudi v ukinitvi rednega gledališča. Prej smo redno gostovali v Gorišnici, Ljutomeru, Ormožu, Majšperku, Kidričevem, Slovenski Bistrici in drugje. Pri tem bi človek mislil, da smo s tem podeželje kulturno zadovoljili, v resnici pa je bilo obratno. Ob naših predstavah se je prebujala in oplajala vrsta podeželskih odrov in z ukinitvijo ptujskega gledališča, je tudi zunaj vse bolj ali manj zaspalo. Po drugi strani pa na deželi ni mladine. Vse odhaja. V mestu pa jih ne dobiš v teater. Ne vem, toda izgubili smo stik z njimi.

GLEDALIŠKO DELO NEKOČ IN DANES

Vi pripadate dvema dobama. Zanima me, kakšno je bilo kulturno življenje v stari Jugoslaviji, po vojni in sedaj?

Predvojni čas je bil zelo aktiven. Kakor so bile stranke v marsičem negativne, v življenju pa se je le vnašal duh tekmovanja. Vendar v kulturi takrat nismo poznali strankarstva. Imela pa je le skoraj vsaka fara dve društvi in obe sta delali.

Ko smo po vojni začeli z delom, smo našli kljub zunanjim težavam dosti mladih kadrov, ki so bili pripravljeni delati in so tudi marsikaj storili, a publika je bila hvaležen sprejemnik.

Danes? Potrebno bi bilo publiko pritegniti! Toda kako? Težko, težko...

REŽISERJI IN IGRALCI

Kako pa režiserji in igralci, s katerimi ste delali?

Pred vojno sem delal z režiserji kot so Mirko Kaukler, Roman Jagušič, Tina Arnuš, Edo Grom, po vojni pa Jože Babič, Polde Dežman, Hinko Košak, France Blaž, Emil Frelih in Peter Malec, če naštejemo le najvažnejše. Posebno pod Malecem sem odigral svoje najlepše in najboljše vloge. Od igralcev, s katerimi sem igral, bi naštel le nekaj najbolj znanih: V. Škrbinšek, P. Kovič, S. Sever, H. Florjančič, A. Tovornik, F. Vičar, F.

Blaž, B. Kočvar, Janja Baukartova, Minca Jerajeva, Sandi Krošl idr. Da ne pozabim še prej omenjenega Dančeka Sugmana, s katerim me je vezalo iskreno prijateljstvo. Vesel sem tudi, da je za soboto sprejel Vičar vlogo župnika, saj sva vedno ostala dobra prijatelja in mnogokrat skupaj zaigrala.

FILM

Ali niste imeli nekaj vlog pri filmu?

Ja, nekaj manjših. V drugem slovenskem filmu »Trst«, sem igral politkomisarja komande Trsta skupaj s S. Severjem, S. Potokarjem, J. Zupanom idr. Nadalje v »Kočiji sanj« režiserja Soje Jovanovičeve ter v Potrč-Petrovičevem Rdečem klasju.

KOT IGRALEC

Kako pa je okolica gledala na vas kot igralca? Kako v službi in v družini, saj vendar niste bili vedno poklicni igralec?

Pred vojno sem nastopal v ca. 40 komadih, po vojni pa v 80, vendar nisem imel nikoli večjih sitnosti. Ljudje so me cenili in spoštovali, v službi sem vedno našel na razumevanje, doma pa na močno moralno podporo. Sicer pa moja žena tudi poje, dve hčerki pa sta na redni glasbeni šoli, a najmanjša Dunja bo igrala za mano v Cankarjevem Kralju na Betajnovi sorodnico Nino.

V ZELINO DOLAZE CELJSKI GROFOVI IZ PTUJA

Pa še kakšen zabaven dogodek iz vašega gledališkega življenja!

S Celjskimi grofi smo gostovali tudi po Hrvaškem. V Zelini, kjer sem prebil vojni čas, mi je eden od mojih tamkajšnjih prijateljev hotel napraviti veliko reklamo. Na plakatu je približno tako pisalo: »V Zelino dolaze celjski grofovi iz Ptuja; Herman, koji bješe i hrvatski i slavonski ban, kojeg bude tumačio naš Francek iz Ptuja.«

Morda bi moral naštetiti bogat repertoar njegovega gledališkega življenja. Morda bi moral spoznati vse vloge, v katerih je slovenskemu občinstvu predstavil osebnosti, ki so prek njegovih vlog vodile k režiserjem, k avtorjem in ne navsezadnje k bistvenim vprašanjem človeškega bivanja. Morda bi se ob njegovem pripovedovanju moral ustaviti na bogati in razgibani kulturni polpreteklosti Ptuja, ga povprašati več o tem ali onem režiserju, igralcu, o življenju v vlogi in podobno. To bi ne bila več zgodba o njem, temveč pripoved nekega časa, v katerem bi on igral le svojo določeno vlogo, na videz nepomembno, toda brez nje bi pa ne bilo tega, kar je danes in to je vloga kulturnega posredovalca.

EDVARD KOCBEK

V petek, 17. dec., bo predaval v Narodnem domu slovenski književnik Edvard Kocbek. O njem je potrebno spregovoriti nekaj besed, ker je pač naš rojak iz Slovenskih goric, ptujski dijak, pa tudi njegov pomen v slovenski kulturni skupnosti in lahko bi rekli v evropski, ni ravno majhen.

Rojen je 27. sept. 1904 v Vidmu ob Štavnici (Sv. Jurij v Slovenskih goricah), v pokrajini, ki je dala, kot sam pravi, vrsto mož, kot so I. Kreft, B. Kreft, A. Korošec, F. Ilešič, D. Trstenjak, J. Košar, S. Cajnkar, A. Slodnjak in še in še. V Mariboru prične gimnazijo, a mora zaradi materialnih razmer v Ptuj, ostane tu dve leti in se ponovno vrne v Maribor. Stopi v mariborsko semenišče, a po dveh letih izstopi, ker smatra, da je kot duhovnik preveč omejen. Vpiše se na romanistiko. Studira v Ljubljani, Berlinu, Lyonu ter Parizu, kjer se temeljito seznanja s francosko literaturo. Zaradi naprednih stališč dobi službo na Hrvaškem in šele pozneje v Ljubljani. Brez obotavljanja se vključi v narodnoosvobodilni boj in kot član vodstva IOOF vneto razlaga in širi ideje vseslovenskega boja proti okupatorju ter zagovarja ne samo strpnost med kristjani in komunisti, temveč tudi njihovo tvorno sodelovanje v času boja in tudi v bodočnosti. Po vojni je nekaj let podpredsednik Narodne republike Slovenije, dokler ni zaradi nezumevanja 1952 upokojen. 1964 sprejme Prešernovo nagrado. Od konca vojne do danes živi v Ljubljani.

Že pred vojno je njegovo delovanje izredno razgibano. V Ptuju se prične njegova umetniška pot, saj tu urejuje dijaški list, ki verjetno ni danes več ohranjen. Skupaj z danes upokojeno dr. N. Pavličem igra glavno vlogo v Cornellovi drami, seveda v francoskem originalu. V Mariboru je urednik Stražnih ognjev, v Ljubljani pa Križa. 1935 izda pesniško zbirko Zemlja. Poleg številnih predvojnih pesmi (proze ima manj), piše vrsto kulturnopolitičnih člankov in esejev. Tako s člankom »Premišljevanje o Španiji« 1937 v Domu in svetu zbudi val napadov s strani cerkvenih in oblastniških krogov, saj obsodi Frankov režim, naproti španjski republiki, kot fašističen in ožigosa tudi španski višji kler, ki služi interesom bo-

gatih. S svojimi somišljeniki mladimi krščanskimi socialisti ustanovi revijo Dejanje, kjer se v člankih pogumno loteva problemov slovenstva, človeštva, fašizma ipd. Zato 1941 potrka na vest razumnštva s člankom »Ura odlotitve«. S krščanskimi socialisti je med ustanovitelji OF.

Med vojno uspe kljub številnim nalogam pisati svoj partizanski dnevnik, ki ga je nato izdal v letih 1949 (Tovarišija), 1964 (Slovensko poslanstvo) ter 1967 (Listina). Seveda zajema tu dogodke od maja 1942 do dec. 1943, tako da je pričakovati, da še bodo izšli za ostalo dobo. V njih je neposredno in človeško orisal dogodke iz NOB, kot jih je sam doživljal ali pa neposredno njegovi tovariši. Med vsemi liki, ki jih v dnevnikih srečujemo, je poleg skrivnostnega Dizme najlepše orisan Boris Kidrič in je verjetno sploh to njegov najboljši portret. V svojih zapiskih ni avtor suhoparen poročevalec zunanjih dogodkov, temveč jih venomer notranje podoživlja, sprejema ali pa se jim upira. Tako srečujemo v tem filozofsko-psihološko-zgodovinskem opusu najrazličnejše komplekse vprašanj, a središče vsega je venomer človek in Slovenec.

Ko 1952 izda novele Strah in pogum, je edina njegova napakla ta, da je še prezgodaj pokazal na partizane s popolnoma človeške in etične plati. Zaradi tega je doživljal ostre napade in skoraj deset let so mu bila vrata slovenske kulture zaprta. Šele 1964 je za svojo pesniško zbirko Groza sprejel Prešernovo nagrado, v revijah pa se ponovno javi vrsta novih pesmi. Hrvati, Srbi, Nemci idr. ga prevajajo in vedno bolj odkrivajo humano etično vsebino njegovih del. 1971 izda zadnjo pesniško zbirko Poročilo.

Kljub temu, da je Kocbek moderen umetnik z vsemi elementi evropske poezije, mu v zbirki Zemlja, kjer mu sicer zunanji svet pomeni vedno nekaj več kot samo golo zunanjost, moremo in moramo reči, da je prelepi pesnik. V njem srečujemo preprosto kmečko modrost, življenje in delo v Slovenskih goricah, ne v starem idiličnem smislu, temveč v globji praraznovni zvezi med zemljo in človekom. Morda bi bilo na predavanju zanimivo to sprožiti, namreč njegov odnos do domače pokrajine.

E. J.

Požar zaradi neprevidnosti

V petek, 3. decembra, ob 22.45 je izbruhnil požar pri Janezu Šelu v Janezovskem vrhu 19 zaradi neprevidnosti 11-letnega B. B., ki je na podstrežju iskal vrvi za televizorje in si zaradi teme svetil z vžigalicami. Ogorek vžigalice mu je zaradi neprevidnosti padel na kup starih oblek, zaradi česar je izbruhnil požar. Ker so vaščani hitro in prizadevno ukrepali, jim je uspelo požar

lokalizirati, da je zgorel le del ostrešja, sicer bi sedanja škoda 3.000 dinarjev bila znatno večja.

-FK-

PREDAVANJE

**S FOTOVANJA V LONDON
NA 56. SVETOVNI
ESPERANTSKI KONGRES.**
Predavanje bo ponazorjeno s filmom in barvnimi diapozitivi v ponedeljek, dne 20. decembra ob 18. uri v dvorani NARODNEGA DOMA, Ptuj. Vljudno vabljeni!

-o-

HAŠA DISMA

Velik praznik v našem kraju

Niti vsakih sto let ne obhajamo v našem kraju praznika, kakršnega smo letos v Podlehniku 8. avgusta. Rada bi opisala praznovanje, ki je bilo pri nas ob otvoritvi nove šole.

Dolgo smo opazovali delo na stavbišču nove šole. Veselili smo se kljub temu, da nismo pričakovali, da bo nova šola tako lepa. Zgrajena je v prijazni dolini, za podlehniško trgovino. Urejena je tako, da je v njej kabineti pouk.

V Podlehniku je bilo na dan otvoritve vse praznično. Gruče ljudi so že zgodaj zjutraj prihajale pred novo šolsko poslopje. Pred njo smo se zbrali učenci, v prazničnem razpolo-

ženju. Obkleli smo najlepše obleke in težko smo pričakovali, da bo prišel nekdo, ki bo prerezal vrstico ob vhodu v šolsko poslopje. Ta trenutek smo komaj dočakali. Učenkopionirka v pionirskem kroju, je s šopkom rdečih nageljnov pozdravila predstavnike oblasti in se zahvalila vsem, ki so omogočili gradnjo novega šolskega poslopja. Moja sošolka je ponudila škarje in dr. Vladimir Bračič je prerezal vrstico. To je bilo znamenje, da je poslopje odprto.

Zelo slovesno so odkrili spominsko ploščo revolucionarju Martinu Koresu, katerega ime nosi naša šola.

Dr. Vladimir Bračič, haloški rojak, je opisal življenje haloških ljudi in pomen nove

šole za Podlehničane. Sledila je prireditev. Pionirji smo zapeli, kolikor smo mogli lepo in zbrano. Na obrazih vseh ljudi sem videla hvaležnost in veselje. Proti poldnevju so se množice razšle. Šola pa je ostala vsa okrašena, v pričakovanju mladega rodu, ki si v novem šolskem letu polni svoje glave z znanjem.

Jožica Kozel,
7. b razr. osn. š. Podlehnik

Slovo

Pred koncem prvega razreda mi je očka obljubil, da bova šla za nekaj dni k dedku na počitnice. Dedek je imel mnogo sončnih polj in travnikov. Ker je bila babica večinoma na poljih, je dedek sam meval pred domačijo. Kmalu je bilo šolskega leta konec in napočil je čas, ko sem šla k dedku. Ko me je zagledal, me je navdušeno pozdravil. Pravi mi je: Mana. To mi je bilo zelo všeč, zato sem ga imela zelo rada. Ob večerni zarji sva z dedkom posedala pod košatim drevesom. Hodila sva tudi v vinograd po grozdje. Nabirala sva gobe in jagode. Nekega večera, ko sva sedela na klopi pred hišo, mi je pripovedoval razne zgodbe o čarovnicah. Zgodbe iz starih časov so mi bile zelo všeč.

Naslednje jutro sem se zbudila zelo zgodaj. Zelo sem se prestrašila, ko sem na tleh zagledala mrtvega dedka. S solzami v očeh sem stekla k babici. Še isti večer sta prišla očka in mamica. Zvečer me je mamica pospremila v posteljo. Vso noč nisem zaspala. Misli na dedka, ki leži mrtve, so mi težile srce. V sobi je bilo vse puho in prazno. Vsi dogodki, ki sem jih doživela z dedkom, so bili le spomin na tistega, ki sem ga imela rada.

Drugo jutro sem odšla domov. Še dolgo sem istila nanj. Spomin nanj je bil še dolgo zelo živ.

Milena Pernat,
7. b razr. osn. š. M. Koresa,
Podlehnik

Če bi bila nevidna

Vedno sem si želela, da bi postala nevidna muha. Preletavala bi se na vse strani in poslušala, kaj govorijo ljudje. Moja želja se je uresničila.

Po končanem pouku so imeli učitelji konferenco. Tudi jaz sem bila med njimi. Poslušala sem, kaj so govorili. S krili sem mahala po zraku in tako brenčala, da sem zmotila učitelja, ki je govoril o meni in namesto slabosti govoril o mojih dobrih lastnostih. Neka tovarišica je vstala in me hotela uloviti. Ker sem bila hitrejša sem ušla in se skrila na klobuk enega izmed naših učiteljev. Ravno takrat so se pogovarjali o ocenah in vedenju v našem razredu. Nekdo izmed tovarišev se je oglasil: »Da. Drago je poreden Naga-ja učencem in učiteljem. Dobi naj ukor! Ker mi je vse to presedalo sem že hotela: »Saj ni res, kaj govorite? Učenci imamo prav. Drago je dober tovariš. Kadar smo vprašani, nam prišepetava. Ko

pride kateri brez naloge v šolo, mu rad ponudi svojo, da jo prepiše. Pa naj kdo reče, da ni pravi tovariš! Te misli so me tako razvneli, da sem pričela kričati. Takrat pa, joj meni! »Poglejte to nadlego,« je rekel moj razrednik. »Ves čas nas je motila pri tako važnem delu.« Maščeval se je nad menoj. Zdrobil mi je drobno glavico in mojega mušjega življenja je bilo konec.

Zopet sem bila navadna učenka, toda ne v šolski klopi, niti v učiteljski zbornici, ampak pod posteljo. Takrat ko sem kričala, sem namreč padla s postelje in sanje zaključila pod njo.

Jožica Kozel,
7. b razr. osn. š. Podlehnik

Jesensko jutro

Da, govorim o jesenskem jutru, ki je malo podobno pomladnemu. Da, narava in ljudje se prebujajo mnogo pozneje so spomladi, saj je jesensko jutro dolgo zavito v gost sivi pajčolan.

Jesensko jutro je mirno kot jezero pod skalovjem, do katerega ne pride mrzel jesenski veter.

Zitna polja več ne valovijo, le jesenske prahice kažejo svoja rjava rebra proti hladnemu soncu. Na nekaterih njivah pa že kali mlada pšenica, ki bo prihodnje leto nasitila lačne želodce. Pod nogami šumlja le suho in odpad-

lo listje. Ne daleč vstran miren, kot kristal čist in tal vijugast potok. Na sivi nebu ugašajo zvezde iskre. Na vzhodu se poškrbatna zarja. Na nebu kakor ponosen slikar ter va čredo ovčic, ki se porazkropijo po nebu. Izza njih hribov pokuka pozna zaspano sonce, ki obarva ravo, tudi moj domači kraj in plamen mojih misli.

V vinogradu ropoče kltec, ki preganja le še sove vrane, ki bi rade posedale njegovih dolgih krilih. Na hem listju v vinogradu se javljajo kaplje jutranje — kot otroci s kraguljčki, smemo pozabiti na sivo meki se vali čez zaspano dol. Pod krono starega hrasta zbere na tisoče mravelj, ki podobne črnim pikam na lem platnu.

V farni cerkvi zazvoni dem. Šele tedaj se prebudi nekateri zaspanci. Sedaj budi več zvon jesenskega tra, kajti zima je s svojo žno odejo pokrila vso pokon. Pokrila je tudi razonljivo, žitno polje, pusta vesa. Moje otožne jesen misli so se spremenile v dro zimsko razpoloženje. daj ni več dežja in megle senskega jutra, ampak zimsko vreme z ostrim rom.

Irena Podgoršek,
7. b razr. osn. š. M. Koresa,
Podlehnik

TEDNIK, vaš list

agrotehnika

POSEBNA NOVICA

NOVOLETNA PRODAJA KMETIJSKIH STROJEV PO OD 2—5 % ZNIZANIH CENAH!

Na svidenje v naših poslovalnicah:

- v LJUBLJANI v paviljonu JURČEK na Gospodarskem razstavišču
- MARIBORU
- LJUTOMERU
- MURSKI SOBOTI
- CELJU
- POREČU

PRILOŽNOST

ČE IMATE DEVIZE IN KMETIJO!

IZBERITE SEBI, SINU ALI HČERKI SODOBEN KMETIJSKI STROJ IN NOVO LETO BOSTE ZAČELI Z ZAVESTJO, DA BO V RESNICI LEPŠE IN PRIJETNEJŠE!

- PRIČAKUJEMO VAS V LJUBLJANI NA GOSPODARSKEM RAZSTAVIŠČU V PAVILJONU JURČEK

AGROTEHNIKA — export-import, podjetje za oskrbo kmetijstva, gozdarstva, industrije, gradbeništva in širše potrebe

ZAKONSKA LADJICA

Zakon je kot lepa, zapeljiva ladjica, ki splava mirno s tihega pristana in pelje tja na dolgo pot. Povsod grozi tam blisk in grom in hud vihar in prete nevarnosti neznane in okvare in požar. Na morju polno je čeri, sipin in zmot. Nevarno pluti slepo je brez plana. Na njej vihra ljubezni in sloge naj zastavica.

Ce ubogo ladjico vihar razbije in besneči val jo čisto vso zalije in po morju brodolomce premetava na vso moč, potem oba kričita na pomoč.

Ce rešita se z muko na obalo in če nad nesrečo svojo se zamislita vsaj malo, spoznata, da za vedno plovba je končana in da je prihodnost in vsa sreča zaigrana.

Tedaj oba prevzame hud nemir in radi krivde vname se surov prepir vsak zahteva, da drugi plača škodo in da le drugi odgovarja za nezgodo.

Za polom zdaj nihče noče biti kriv tedaj problem postane skoro nerešljiv. Pri kulturnih zakoncih le zmaga zdrav razum in pri tem pomaga mnogo plemenit pogum.

Pri takih zakoncih zadeva reši se pravično in ves potek lahko se razloži resnično. Saj ljubezni mrtve obuditi ni mogoče, čeprav slovo je včasih prav boleče.

Ce pa kak zakonec je narave prav divjaške in če njegove so navade že prostaške potem resnico vso popačijo klevete in divjak zdaj misli le na zlobo in osvete.

Agresivne so narave neverjetno zlobne njihove nakane so zločinske in usodne Posebna tragika je v tem, da često za polom so krivci sami, ki so z zlobo si uničili svoj dom.

BLISK

OB ROB NEKI ZABAVI

V minuli številki Tednika smo objavili sestavek z naslovom »Jede«. Nič nenavadnega, bi poredel nepoučeni. Zal moram povedati, da si v naši družbi nekateri tovariši predstavljajo delo novinarja drugače. Menijo namreč, da nas takšna stvar naj ne bi brigala. Vsaj v Slovenski Bistrici. Rad bi povedal tem tovaršim, da je tudi novinar družbenopolitični delavec, vsaj družba nam to mesto priznava, če nekateri mislijo drugače, naj vzamejo pero v roke in napišejo, kaj je v tem nepravilnega.

Naj preidem k stvari. Po izidu Tednika v minulem tednu, so moji someščani različno komentirali zapis. Nekateri pozitivno, drugi negativno. Do sem bi bilo vse lepo in prav. Zal sem bil deležen nekaterih napadov, ki bi bili sprejemljivi edino v primeru, če bi za beležil neresnico, ali širil vesti, ki bi prizadevale dobro ime ali osebnost kogarkoli.

Da ne bo nesporazuma. Menim, da smo se pozabili dobro zabavati in da bi si bilo zabavnih prireditev želeli čimveč. Vendar naj to ne bo za-

prto v ozek krog in v prostorih, pridobljenih s trdim delom članov naše družbe.

Na ulici so mi povedali, da naj se brigam in pišem o stvarih, ki so mnogo bolj pomembne. Pozivam vse tiste, ki menijo, da je družbena problematika bistriške občine v našem časopisu premalo zastopana, da to povedo in napišejo javno. Vsak član naše družbe je lahko kritiziran, in prav je tako, torej tudi novinar! Častno je sprejeti vsako dobronamerno kritiko, le-ta pa naj bo naslovljena na pravi naslov in s čistimi računi.

Ni mi veliko do govoric, ne morem pa se strinjati z načinom, kako nekateri pojmujejo zasebnost, ali nezasebnost nekoga dogodka.

Ce se odrasli ljudje odločamo za kakršenkoli korak, potem to storimo s predarkom in zavestjo, torej lahko to vedno tudi zagovarjamo.

V kolikor kdo meni, da je dialog potreben, potem naj bo javen, pri tem pa naj ne bo pomembno, od kod novinarju vir informacije, če o temi javno govorijo občani.

Novinar Danilo UTENKAR

REZERVIRANO
ZALUJENA

Dober den drogi Prleki no fša rezervirana žlohta z moga rezerviranega kota!

Ja, ja, fsoki den smo bliže tistimi dnevi, ke mo začeli pisati letnico 1972, na drugi strojni pa de se nan na lich ena brozda več zarezala. Ja, če človek toto našo živleje po dužen no povprek pregleda no prešaca, te vidiš no preštimaš, da je vsoki den no vsoki mesec, vsoko leto samo en dugi šrit prta tisti jami, ki ti jo skoplejo na njivi večnega počitka. Jas provin, da je smrt še najbolj poštena institucija, ki ne pozna socialne diferenciacije, korupcije, laži, neupnjenih obljubno plovih kovert s kerimi se lahko človek v naši solzni dolini daleč prerine. Matilda pride tiho no nič ne pita si revež ali bogatoš, maš 60 jürjov ali pa 400 taužnt dinarof ploče na mesec, si celo živleje pošteno živeja ali pa družbena sredstva v svoj žep klača, maš vikend ali pa samo podrito kmečko hišo, maš avto ali pa samo šajtrge za gnoj voziti, maš vejko ali malo penzijo — smrt za vse to ne pita. Zamohne s svojo koso no adijo Mare. Ja, ja, če bi le bili vsi na sveti tak pravični kak je tota Matilda. Jene odločitve no izbira kandidatov ne pozna nibenega pardona... Duša se ti odpela na drugi svet (na srečo brez plačila carine), telo pa ti z običajnimi častmi

pokoplejo na brütifi. Če si ba za cajta svojega živleja kokšni vejčki drmandžija, te ti tudi tisti, ki so te najbolj sovražili naredijo ganljivi guč. Sreča, da jih mrtvi ne čujejo, saj bi se v toten primeri čista zavgvišno začela kokšna štiri ali pa še več vurna diskusija...

Drogi broleci, vena te se pitati, kaj pa je te totu Lujs gnes tak smrtno razpoloženi? Vete, spreletovlejo me nekšne črne slutnje, da je tudi meni ogrožena moja aksistenca, to pa zavolo toga, saj me je pred dnevi obiška zavarovalni agent, ki me je po dužen pregovorjaji prepriča, da sen se da življensko zavrovati. Vete, gdo se začnejo okoli človeka tokšni strici sukati — te veš ke neke neje vredik. Samo jas si mislin, ke agent od zavarovalnice še neje tak nevaren, saj zavarovalnica neče tokšnega zavarovati, ki se že na smrt pripróvla. Vete, to prešji tjezen je začelo mojemi sidi neke kravo šrajfati. Čista je že gingava bila, pa je poklica agenta od zavarovalnice, da bi v primeri, če bi mu crknola — dobe od zavarovalnice nekšne peneze. Pa vete kaj mu je reka tot agent: »Pje Juža, naspul crkjenih krov pa mi ne zavaróvlemo. Zato sftudi jas mislin, da mi agent ne bi hteja sklenoti zavarovoja, če bi vida, da sen kokšni brehüntavi. Nazodjo pa sma le kšeft naredla.

Zaj-brez skrbi hodin po naših cestah na kerih je dračlik smrtno nevarno hoditi. Lehko namreč v kokšno lukjo podneš, lahko te kerí povozi ali pa se kokšna druga nesreča zgodi. Na hrbiti man napisani listek: »Sen živlejsko zavrovoni...!«

Zaj pa še poglednimo, kaj nan je napisala Micika iz Prlekije.

CENJENI LUJZEK!

Najprej en lepi pozdov no sladki pusek, zaj pa si lahko naprej gučima.

Si že čuja tisto pesen v kerí se Mariborčani s Prlekof norca delajo. Saj vena veš kak gre: Priša Prlek v Maribor, se zaleta v semafor... kaj ste ludi čista nori... no tak dale naprej. Eh-toti Marprožani, so tudi malo hempasti s tistim pevcon, vred. Kaj si te mislijo, če majó na ulicah semafore, da so te že provega hujdiča za rep potegnoli. Kdo koli sen še jas bila v Marprogi te so bili totu semafori »crkjení« no »sploh »neso« švetili. Zato je moga pri vsoken semafori stoti tudi milicnik, ki je ureja promet... Jas bi rada vedla kaj se te, tejká s totimi semafori hršijo no nos Prleke poleg zajebóvlejo.

Tebe no vse broleci rezerviranega kota »pó« pódzdrova Micika iz Prlekije!

ZDRAVO MICIKA!

Veš jas sen tote semafore že nekda prerkrsta v »samohore«. Saj vena veš kaj to pomeni, da je totu prometni signal samo za tiste, ki so malo prek krez les vsekani, mi v Prlekiji pa toga ne núcamo.

Srečno, Lujzek

Ijubljanska banka

Podružnica za kmetijstvo

CELJE, Vrnčeva 1

Z dinarskim in deviznim varčevanjem si pridobite pravico do kreditov.

VELIKA NAGRADNA IGRA

sledite

OD 5. NOVEMBRA DALJE V

VELEBLAGOVNICI

IN V

13. PRODAJALNAH TRGOVINE NA MALO

PRI NAKUPU ZA VSAKIH POLNIH 100 din

DOBITE KUPON

NAGRADE:

- BARVNI TV SPREJEMNIK GORENJE
- PRALNI STROJI
- HLADILNIKI
- ŠTEDILNIKI
- MOŠKE IN ŽENSKO OBLEKE itd.

ZATO sledite

VEDNO IN POVSOD

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO

TEHNO-MERCATOR
CELJE

MALI
OGLASI

PRODAM parcelo v Brstju. Naslov v upravi.
DIJAKINJA 1. razreda srednje šole 15če zaposlitev za dopoldanski čas. Od 6.30 ure do 12. ure. Pazila bi otroka ali opravljala druga dela.

PRODAM 500 kg betonskega železa po 4 din. Naslov v upravi.
SOBNO omaro in kavč kupim. Vprašajte v Murkovi ul. 7, Ptuj.
FIAT 125-PZ prevoženih 20 tisoč km (ima priklop za prikolico) prodam. Mrevlje Aleksander, Ormoška 1, Ptuj.

GRADBENE parcele ob Selski cesti v Ptuju kupim. Vprašajte na Zagrebski cesti 62.

SPREJMEM kmečko dekle za čuvanje dveh otrok. Plača po dogovoru. Jakob Ferleš, Ul. Lačkove čete 5, Ptuj (Nova vas).

KDOR MI POSODI 100.000 S din jih vrnem z lepo nagrado. Naslov v upravi.

ISCEMO upokojenca ali študenta, ki bi dvakrat tedensko (ponedeljek in torek) ob 12.45 nosil rokopolje v Maribor. Oglasite se v uredništvu TEDNIKA v Lačkovi ul. 2.

RODILE SO:

Olga Zelenik, Grajenščak 16 — Simona; Marija Mlinarič, Gomila 33 — Marjeto; Marija Korošec, Orešje n. h. — Boštjana; Katarina Dogša, Vrtnarska 5, Ormož — Tatjana; Otilja Ivančič, Zupečja vas 24 — Marjana; Olga Toplak, Rabelčja vas 8 — Silvo; Nada Bratuša, Mali Brebrovnik 55 — Valerijo; Marija Merc, Budina 66 — Valerijo; Anica Ratajc, Prešernova 3 — Valerijo; Rozalija Belšak, Stojnci 100 — deklico; Terezija Malinger, Gerečja vas n. h. — deklico; Milena Zajc, Starošince 4 —

Ivana; Terezija Rižnar, Strmec 3 — Frančeka; Marija Klinc, Zabajk 13 — dečka; Marija Bogša, Koračice 22 — Emilia; Martina Zakelšek, Silež 6 — dečka.

POROKE:

Anton Ivančič, Ciril-Metodov drevored-9 in Ljuba Beke, Pobrežje 163; Anton Predikaka, Kidričevo 39 in Jožefa Trajbarič, Bogojina 49.

UMRLI SO:

Andreja Veršič, Smolinci 53, roj. 1969, umrla 6. 12. 1971; Herma Pevec, Bezjakova 8, roj. 1894, umrla 7. 12. 1971; Jožefa Kokol, Gradišča 13, roj. 1910, umrla 8. 12. 1971; Marija Zelenik, Levajnci 21, roj. 1921, umrla 7. 12. 1971; Marija Lesjak, Selska cesta 35, roj. 1902, umrla 8. 12. 1971; Stanko Belšak, Zelenikova 2, roj. 1934, umrla 9. 12. 1971; Primož Vidovič, Ormoška 1, roj. 1968, umrla 10. 12. 1971; Ana Krušič, Mejna cesta 6, roj. 1889, umrla 10. 12. 1971.

TEDNIK,
vaš list

MED NAJBOLJŠE REČI NA SVETU SODI SMEH

V zadnjih tednih smo izvedeli, kako se šalijo na različnih koncih sveta. Smešnice in zbadljivke vsakega naroda so posebnost zase, prav tako tudi ruski smeh, ki ga bomo spoznali danes.

x x x

Carju Petru velikemu so vsak dan poročali o velikem številu tatvin, ki so se dogajale vsepovsod. Nekoga dne se je silno razjezil in naročil svojemu tajniku: »Napišite razglas, da bo vsak tat, pa če ukrade še tako majhno stvar, brez milosti obešen.«

»Če želi vaše veličanstvo ostati brez podanikov, potem bom razglas napisal,« reče tajnik spoštljivo.

x x x

Carica Katarina Velika je imela o posilstvu posebno mnenje in ni dala prav družbi, ki ob takih priložnostih zažene krik po maščevanju, temveč je izjavila: »Veste, ženska je posiljena samo ob začetku napada, na koncu pa nikoli.«

x x x

Pesnik Puškin je bil leta 1824 zaradi nekega prestopka odpuščen iz državne službe in preganjan na deželo. Ko je v tistih dneh srečal tovariša iz šolskih let, mu je dejal: »Nekam slab si videti! Živeti bi moral bolj zase. Vidiš, jaz pravkar odhajam na posestvo, kjer bom lahko živel v miru in samoti.«

»Kaj ti je to predpisal zdravnik?« ga je vprašal tovariš.

»Ne zdravnik — temveč car...«

x x x

Duhovitemu satiriku Gogolju je v družbi postalo slabo.

»Hitro, hitro, pomagajte mi!« je vzkliknila gospodinja, »dva moža naj ga držita, eden pa naj mu vlije žganje v usta.«

»Ali bi me ne mogel eden držati in dva vlivati?« je šepetaje vprašal Gogolj.

x x x

Publicist revolucionar Hercen je opazil, da se neki bolnik zelo zanima za strokovne knjige in da se tudi zdravi po njih.

»Pazite!« mu je svetoval, »da ne boste umrli zaradi tiskovne napake.«

x x x

Slavnega pevcu Saljapina so povabili v Moskvo, kjer je bil takrat mestni poveljnik general Zeleni. Mož sicer ni bil posebno bister, je pa bil carjev ljubljeneec in to je zadostovalo.

Saljapin ga je srečal na prehodu in šel mimo nje, ne da bi ga pozdravil. General je zakričal za njim:

»Kaj si vendar dovolite? Zakaj me ne pozdravite?«

»Ker vas ne poznam!«

»Ne poznate me?« Debeli general je bil zelen od jeze. »Jaz sem Zeleni! Ali me boste sedaj pozdravili?«

»Ali me boste sedaj pozdravili?«

Saljapin je očetovsko odvrnil: »Ko boste dozoreli!«

x x x

Znan profesor je napisal silno učeno novo delo v težkem in slabem znanstvenem jeziku. O tem delu so se pogovarjali v družbi, v kateri je bil tudi dramatik Čehov. Ko so ga vprašali, kaj sodi o delu, je dejal: »Odlično je. Zaslužilo bi, da ga nekdo prevede v ruščino.«

x x x

Car Nikolaj II je povabil angleškega diplomata na obed. Ta pa je po nesreči prevrnil kazorec, zaradi česar mu je bilo zelo nerodno. Car se je hotel dobrodušno pohvaliti in je rekel:

»Ali je pri vas v Angliji taka navađa?«

»Ne veličanstvo; sicer pa se večkrat kaj takega pripeti, toda pri nas tega nihče ne opazi!«

x x x

V razdobju, ko je imela GPU (državna politična uprava) precejšnjo besedo, je nastala naslednja anekdota:

V tramvaju je nekdo gromko kihnil — ravno ko je bilo imenovano Stalinovo ime. Agent GPU je pogledal po vozu in vprašal:

»Kdo je kihnil?«

Vsi potniki se prestrašijo ob misli, če prizadeti potnik ne bo priznal svoje krivde, ker bodo sicer vsi zaprti. Izdati ga nočejo, toliko podli niso. Nazadnje se nekdo le javi, ves blede in trd od strahu:

»Jaz sem kihnil.«

Agent GPU ga pogleda in reče: »Na zdravje!«

Povišane obrestne mere pri

KREDITNI BANKI PTUJ

S 1. decembrom 1971 veljajo za vse vlagatelje naslednje višje obresti:

DINARSKE VLOGE:

navadne — na vpogled 7,5 %

vezane do 2 let 9 %

vezane nad 2 leti 10 %

DEVIZNE VLOGE IN RAČUNI:

navadni — na vpogled 7,5 % od tega 5,5 % v devizah in 2 % v dinarjih

vezani do 2 leti 9 % od tega 7,5 % v devizah in 1,5 % v dinarjih

vezani nad 2 leti 10 % od tega 7,5 % v devizah in 2,5 % v dinarjih

VEČJE OBRESTI — VEČJA KORIST ZA VARČE VALCE!

Zahtevajte hranilno knjižico Kreditne banke Ptuj, ki jo lahko dobite tudi pri Službi družbenega knjigovodstva v Ptuj in pri vseh poštah v občini.

Nova in moderna veleblagovnica v Velenju!

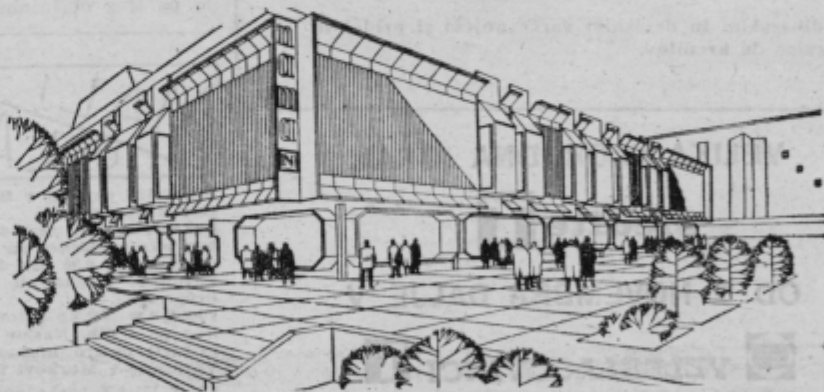
**V TOREK 21. DECEMBRA 1971 ob 10. uri
bo odprta v Velenju**

nama

vleblagovnica

poslovna centa trgovskega podjetja N nama Ljubljana.

V treh prodajnih etažah bo potrošnikom na izbiro

- metrsko blago,
- moška, ženska in otroška konfekcija,
- moško, žensko in otroško perilo,
- obutev in usnjena galanterija,
- oprema za dom in gospodinjstvo,
- radioaparati, televizorji, gramofoni, magnetofoni,
- modni dodatki za moško in žensko gadržerobo,
- potrebščine za šport in rekreacijo,
- samostrežba živil
- in
- restavracija.

**VSE, KAR POTREBUJETE ZA SEBE,
ZA VAŠO DRUŽINO, ZA STANOVANJE
IN GOSPODINJSTVO, BOSTE LAHKO
ODSLEJ KUPOVALI POD ENO STREHO**